

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

Proglašavam Zakon o izvršavanju kazne zatvora, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 22. listopada 1999.

Broj: 01/1-081-99-1/2

Zagreb, 26. studenoga 1999.

Na temelju odredbe članka 1. Ustavnog zakona o privremenoj spriječenosti Predsjednika Republike Hrvatske za obavljanje svojih dužnosti

PRIVREMENO ZAMJENJUJE

PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE

PREDSJEDNIK HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

akademik Vlatko Pavletić, v. r.

ZAKON

O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Osnovne odredbe

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje izvršavanje kazne zatvora.

(2) Poslovi izvršavanja kazne zatvora od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku.

(3) Kazna zatvora izvršava se u kaznionicama i zatvorima.

(4) Kaznu zatvora prema odredbama ovoga Zakona izdržavaju punoljetne osobe osuđene u kaznenom postupku ili u postupku zbog prijestupa na kaznu zatvora i punoljetne osobe kojima je novčana kazna izrečena u kaznenom postupku ili u postupku zbog prijestupa zamijenjena kaznom zatvora.

Svrha izvršavanja kazne zatvora

Članak 2.

Glavna svrha izvršavanja kazne zatvora jest, uz čovječno postupanje i poštovanje dostojanstva osobe koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora (u daljnjem tekstu: kaznenik), njegovo osposobljavanje za život na slobodi u skladu sa zakonom i društvenim pravilima.

Temeljna prava i njihova ograničavanja

Članak 3.

(1) Kaznenik uživa zaštitu temeljnih prava utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(2) Izvršavanjem kazne zatvora kaznenika se može ograničiti u temeljnim pravima samo u granicama nužnim za ostvarenje svrhe izvršavanja kazne i u postupku propisanom ovim Zakonom.

(3) Kaznenika se u pravima smije ograničiti samo iznimno i ako je to prijeko potrebno radi zaštite reda i sigurnosti kaznionice ili zatvora i samih kaznenika.

(4) Ograničenja temeljnih prava kaznenika iz ovoga Zakona moraju biti razmjerna razlozima radi kojih se primjenjuju.

Započinjanje izvršavanja kazne zatvora

Članak 4.

(1) Izvršavanje kazne zatvora započet će nakon što je odluka o toj kazni postala pravomoćna i izvršna.

(2) Izvršavanje kazne zatvora može iznimno započeti i prije pravomoćnosti presude ako pritvorenik to zatraži pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(3) Izvršavanje kazne zatvora može se odgoditi u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Obveze sudova i drugih tijela

Članak 5.

(1) Prvostupanjski sud dostavit će odluku nadležnom tijelu na izvršavanje u roku od tri dana od pravomoćnosti i izvršnosti odluke, odnosno u roku od tri dana od primitka pravomoćne i izvršne odluke.

(2) I druga tijela poduzet će potrebne mjere ili radnje da se izvršavanje kazne zatvora provede bez odgode i u skladu s ovim Zakonom.

(3) Državna tijela, ustanove i druge pravne osobe u čiji djelokrug spada primjena mjera i postupaka značajnih za izvršavanje kazne zatvora surađuju s tijelima nadležnim za izvršavanje kazne zatvora.

Nadležnost za izvršavanje kazne zatvora

Članak 6.

(1) Poslovi izvršavanja kazne zatvora u nadležnosti su i djelokrugu Ministarstva pravosuđa i suca izvršenja.

(2) Ministarstvo pravosuđa neposrednim uvidom i putem izvješća prati i proučava primjenu propisa o izvršavanju kazne zatvora, neposredno poduzima ili nadležnim tijelima predlaže mjere za poboljšanje sustava izvršavanja kazne zatvora, pruža stručnu pomoć za izvršavanje kazne zatvora, prikuplja i obrađuje statističke podatke te obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Ministarstvo pravosuđa surađuje s drugim državnim tijelima, znanstvenim i drugim ustanovama, strukovnim udrugama i drugim pravnim osobama radi poboljšavanja uvjeta izvršavanja kazne zatvora i pomoći poslije otpusta kaznenika.

(4) Ministarstvo pravosuđa o stanju i radu kaznionica i zatvora jedanput godišnje izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i javnost.

(5) Na temelju izvješća iz stavka 4. ovoga članka o stanju i radu kaznionica i zatvora Vlada Republike Hrvatske izvješćuje jedanput godišnje Hrvatski državni sabor.

Troškovi izvršavanja kazne zatvora

Članak 7.

Kaznenici ne snose troškove izvršavanja kazne zatvora niti plaćaju pristojbe na podneske, službene radnje i odluke u svezi s primjenom ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 8.

U ovom Zakonu pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- 1) Pritvorenik (prtvorenica) je osoba prema kojoj je odlukom suda određen pritvor.

- 2) Osuđenik (osuđenica) je osoba kojoj je pravomoćno izrečena kazna zatvora, a još nije na izdržavanju kazne u kaznionici, odnosno zatvoru, ili joj je odobren prekid izdržavanja kazne ili je uvjetno otpuštena.

- 3) Kaznenik (kaznenica) je osoba kojoj je izrečena kazna zatvora zbog kaznenog djela, a nalazi se na izdržavanju kazne zatvora u kaznionici ili zatvoru.

- 4) Zatvorenik (zatvorenica) je osoba kojoj je oduzeta sloboda.

- 5) Članovi obitelji kaznenika su njegov bračni ili izvanbračni drug, rođaci u ravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do zaključno četvrtog stupnja, posvojenici i posvojitelji, tazbinski srodnici do zaključno drugog stupnja te skrbnik.

GLAVA II.

TEMELJNA NAČELA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Zabrana svakoga nezakonitog postupka

Članak 9.

(1) Kazna zatvora izvršava se na način koji kazneniku jamči poštovanje ljudskog dostojanstva. Zabranjeni su i kažnjivi postupci kojima se kaznenika podvrgava bilo kakvu obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, te liječničkim ili znanstvenim pokusima.

(2) Zabranjenim postupcima iz stavka 1. ovoga članka poglavito se smatraju postupci koji su nerazmjerni održavanju reda i stege u kaznionicama i zatvorima ili su nezakoniti pa mogu proizvesti trpljenje ili neprimjereno ograničenje temeljnih prava kaznenika.

(3) Kaznenik koji je bio žrtva zabranjenih postupaka iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu štete.

Zabrana diskriminacije

Članak 10.

Izvršavanjem kazne zatvora ne smije se kaznenike dovoditi u međusobno nejednak položaj s obzirom na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, naobrazbu, društveni položaj ili druge osobine.

Razvrstavanje kaznenika

tijekom izvršavanja kazne zatvora

Članak 11.

(1) Radi provedbe pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i sprječavanja međusobnoga lošeg utjecaja, kaznenike se razvrstava u kaznionice ili zatvore prema kriminološkim i drugim obilježjima i posebnim potrebama programa izvršavanja kazne zatvora (izrečene mjere sigurnosti, strukovno osposobljavanje i izobrazba, opće zdravstveno stanje i liječenje, duljina kazne i drugo).

(2) Kaznenici izdržavaju kaznu skupno.

(3) Muške i ženske osobe izdržavaju kaznu zatvora odvojeno.

(4) Mlađi punoljetnici izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od punoljetnika.

(5) Kaznenici koji su kažnjeni za kaznena djela u zatvorima se odvajaju od osoba koje se nalaze u pritvoru ili su kažnjene u postupku za prijestupe.

(6) Prvi put osuđeni u pravilu izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od povratnika.

Uređenje izvršavanja kazne zatvora i oblikovanje pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

Članak 12.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor poduzima sve kako bi život kaznenika tijekom izvršavanja kazne zatvora bio što sličniji postojećim općim životnim okolnostima, te odgovarajućim programiranjem izvršavanja kazne pomaže kazneniku da razvije osjećaj odgovornosti.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor potiče i pomaže kazneniku u otklanjanju štete nanesene kaznenim djelom te u pomoći i pomirenju sa žrtvama kaznenog djela.

(3) Kaznenika se potiče da radi razvijanja osjećaja osobne odgovornosti dragovoljno sudjeluje u izradi i provedbi pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

Priprava za otpust i pomoć poslije otpusta

Članak 13.

Kaznionica, odnosno zatvor će tijekom izvršavanja kazne zatvora pravodobno osigurati pripravu kaznenika za otpuštanje u suradnji s ustanovama i drugim pravnim osobama u čijem su djelokrugu poslovi pomoći poslije otpusta.

GLAVA III.

PRAVA KAZNENIKA I NJIHOVA ZAŠTITA

Prava kaznenika

Članak 14.

(1) Svaki kaznenik ima, pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom, pravo na:

- 1) smještaj primjeren ljudskom dostojanstvu i zdravstvenim standardima,
- 2) zaštitu osobnosti i osiguravanje tajnosti osobnih podataka,
- 3) redovite obroke hrane i vode u skladu sa zdravstvenim standardima,
- 4) rad,
- 5) izobrazbu,

6) stručnu pravnu pomoć i pravno sredstvo za zaštitu svojih prava,

7) zdravstvenu zaštitu i zaštitu majčinstva,

8) dodir s vanjskim svijetom,

9) boravak na otvorenom prostoru kaznionice, odnosno zatvora najmanje dva sata dnevno,

10) dopisivanje i razgovor sa svojim odvjetnikom,

11) vjeroispovijedanje i razgovor s ovlaštenim vjerskim predstavnikom,

12) vjenčanje u kaznionici, odnosno zatvoru,

13) glasovanje na općim izborima,

14) druga prava predviđena ovim Zakonom.

(2) Kaznenik strani državljanin ima pravo dopisivati se i razgovarati s diplomatskim i konzularnim predstavnikom svoje zemlje ili države koja štiti njegova prava.

(3) Prigodom dolaska na izdržavanje kazne zatvora kaznenik mora biti upoznat sa svojim pravima, načinom njihove zaštite i obvezama.

Pritužba kaznenika

Članak 15.

(1) Kaznenik ima pravo pritužbe na postupak i odluku zaposlenika kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Pritužba se podnosi usmeno ili pisanim putem upravitelju kaznionice, odnosno zatvora (u daljnjem tekstu: upravitelj), sucu izvršenja ili Ministarstvu pravosuđa. Pisana pritužba sucu izvršenja ili Ministarstvu pravosuđa upućuje se u omotu koji uprava kaznionice, odnosno zatvora ne smije otvoriti.

(3) Kazneniku se mora omogućiti da usmenu pritužbu iznese bez nazočnosti zaposlenika kaznionice, odnosno zatvora ili bez nazočnosti osobe protiv čijih postupaka i odluka je pritužba podnesena.

(4) Na podnesenu pritužbu upravitelj će odgovoriti u roku od petnaest dana, a Ministarstvo pravosuđa ili sudac izvršenja u roku od trideset dana. Na pisanu pritužbu odgovorit će se pisanim putem.

Pravna zaštita u stegovnom postupku

Članak 16.

(1) U stegovnom postupku kaznenik ima pravo biti upoznat s prijedlogom za pokretanje stegovnog postupka i dokazima, te pravo na pravično odlučivanje o njegovoj krivnji.

(2) U stegovnom postupku zbog stegovnog prijestupa za koji se može izreći stegovna mjera upućivanja u samicu kaznenik može imati branitelja po svojem izboru i s tim mora biti upoznat.

(3) Branitelj može biti samo odvjetnik, kojega može zamijeniti i odvjetnički vježbenik.

Sudska zaštita protiv postupka i odluke

uprave kaznionice, odnosno zatvora

Članak 17.

(1) Protiv postupka i odluke kojom se kaznenik nezakonito prikrađuje ili ograničava u nekom pravu iz ovoga Zakona kaznenik može podnijeti zahtjev za sudsku zaštitu.

(2) O zahtjevu za sudsku zaštitu odlučuje sudac izvršenja.

Nadzor nad radom kaznionica i zatvora

Članak 18.

(1) Nadzor nad radom kaznionica i zatvora obavlja Ministarstvo pravosuđa u skladu s propisima.

(2) Nadzor nad provedbom zdravstvene zaštite obavlja Ministarstvo zdravstva, a nad programima izobrazbe Ministarstvo prosvjete i športa.

(3) Ministarstvo pravosuđa može tijekom nadzora narediti otklanjanje utvrđenih nezakonitosti u radu, koje će upravitelj bez odgode izvršiti i izvijestiti nalogodavca.

(4) Upravitelj će po saznanju i bez odgode pisanim putem izvijestiti Ministarstvo pravosuđa o svakom nezakonitom postupanju.

(5) Ministar pravosuđa donosi Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad kaznionicama i zatvorima.

DIO DRUGI

USTROJ, NADLEŽNOST I DJELOKRUG TIJELA ZA IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA

GLAVA IV.

TIJELA NADLEŽNA ZA IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA

Kaznionice i zatvori

Članak 19.

(1) Kazna zatvora izvršava se u kaznionicama i zatvorima, koji su ustrojbene jedinice Uprave za izvršenje sankcija Ministarstva pravosuđa. Kaznionice i zatvori imaju svojstvo pravne osobe.

(2) Imovina kaznionica i zatvora vlasništvo je Republike Hrvatske, kojom upravlja Ministarstvo pravosuđa. Imovinu kaznionice i zatvora Ministarstvo pravosuđa može otuđiti samo uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(3) Na pitanja u svezi s pravima i obvezama zaposlenika u kaznionicama i zatvorima (u daljnjem tekstu: zaposlenici) i u svezi s ustrojem kaznionica i zatvora, koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi.

Kaznionice

Članak 20.

(1) Kaznionice se ustrojavaju za izvršavanje kazne zatvora izrečene:

1) osuđenim punoljetnim muškarcima,

2) osuđenim punoljetnim ženama,

3) osuđenim mlađim punoljetnim muškarcima,

4) osuđenim mlađim punoljetnim ženama.

(2) Za izvršavanje kazne zatvora povratnika osnovat će se posebne kaznionice ili će se kazna izvršavati u posebnom odjelu kaznionice iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Kad je uz kaznu zatvora izrečena i sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti, ona se izvršava u kaznionicama.

(4) Prema kaznenicima ovisnicima kojima je uz kaznu zatvora izrečena mjera obveznog liječenja od ovisnosti, a koji su prije dolaska na izdržavanje kazne uključeni u socijalno-terapijski postupak, kazna se izvršava u posebnoj kaznionici ili u posebnom odjelu kaznionice.

(5) Oboljeli zatvorenici liječe se u pravilu u zatvorskoj bolnici.

(6) Kaznionice osniva i ukida Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra pravosuđa.

(7) Kaznionica može imati odjele u svojem sjedištu ili izvan sjedišta kaznionice, koji nemaju status ustrojbenih jedinica, a u njima se izvršava kazna zatvora. Odjele osniva i ukida ministar pravosuđa.

Zatvor

Članak 21.

(1) Zatvor se osniva radi izvršavanja kazne zatvora izrečene u postupku za prijestupe i kazne zatvora izrečene u kaznenom postupku, u skladu s odredbama članka 49. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Zatvor osniva i ukida Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra pravosuđa. Zatvor se u pravilu osniva u sjedištu županijskog suda.

(3) Zatvor može imati odjele u sjedištu ili izvan sjedišta zatvora, koji nemaju status ustrojbenih jedinica, a u njima se izvršava kazna zatvora. Odjele osniva i ukida ministar pravosuđa.

(4) U Središnjem državnom zatvoru u Zagrebu, osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, obavljaju se poslovi medicinske, socijalne, psihološke, pedagoške i kriminološke obrade kaznenika. Za potrebe kriminološke obrade zatražit će se podaci i od centra za socijalnu skrb i Ministarstva unutarnjih poslova.

Vrste kaznionica i zatvora

Članak 22.

(1) Prema stupnju sigurnosti i ograničenju slobode kretanja kaznenika kaznionice su zatvorene, poluotvorene ili otvorene.

(2) Prema stupnju sigurnosti i ograničenju slobode kretanja zatvorenika zatvori su zatvorenog tipa.

(3) Kaznionice i zatvori, bez obzira na stupanj sigurnosti i ograničenje slobode kretanja zatvorenika, u svom sastavu mogu imati zatvorene, poluotvorene i otvorene odjele.

Unutarnji ustroj kaznionica i zatvora

Članak 23.

(1) U kaznionicama i zatvorima, ovisno o veličini kaznionice, odnosno zatvora i o sadržaju poslova mogu se ustrojiti sektori ili odjeli. Sektori, odnosno odjeli mogu biti: nadzorni, tretmanski i upravni. Sektori mogu imati dva ili više odjela. Vlada Republike Hrvatske uredbom utvrđuje unutarnji ustroj kaznionica, odnosno zatvora, te položaje, zvanja i plaće zaposlenika.

(2) Poslovi nadzornog sektora, odnosno odjela jesu: poslovi osiguranja kaznionice, odnosno zatvora te nadzor nad zatvorenicima uz sudjelovanje u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

(3) Poslovi tretmanskog sektora, odnosno odjela jesu: promatranje, predlaganje i donošenje stručnih mišljenja, predlaganje i provedba pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora, nadziranje i praćenje njihove provedbe i vrednovanje učinaka, zdravstvena zaštita, izobrazba, izrada stručnog mišljenja u svezi s primjenom penoloških instituta i izvanrednih pravnih lijekova, te drugi stručni poslovi.

(4) Poslovi upravnog sektora, odnosno odjela jesu: kadrovski i financijsko-knjigovodstveni poslovi, vođenje propisanih evidencija zatvorenika, organiziranje rada u proizvodno-uslužnim djelatnostima i ostali poslovi koji omogućuju upravljanje i rad kaznionice, odnosno zatvora.

Upravitelj

Članak 24.

(1) Kaznionicom, zatvorom, odnosno Centrom za izobrazbu iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona upravlja upravitelj.

(2) Upravitelj je državni službenik koji mora imati završenu visoku stručnu spremu, stručno i radno iskustvo u trajanju od najmanje pet godina, izražene sposobnosti upravljanja i pozitivne ljudske osobine koje mogu biti uzor ponašanja zaposlenika i kaznenika.

(3) Upravitelj može imati jednog ili više pomoćnika koji mora ispunjavati uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

Savjetodavno vijeće upravitelja

Članak 25.

(1) Čelnici ustrojbenih jedinica kaznionice, odnosno zatvora, čine savjetodavno vijeće upravitelja.

(2) Savjetodavno vijeće upravitelja najmanje jedanput mjesečno razmatra, preispituje i predlaže plan provedbe zadaća.

GLAVA V.

ZAPOSLENICI

Prijam u službu, odnosno na rad

Članak 26.

(1) Donošenje odluke o potrebi prijma zaposlenika u kaznionicu, odnosno zatvor i nadzor nad njezinom provedbom u nadležnosti je ministra pravosuđa. Ministar pravosuđa donosi odluku na prijedlog upravitelja.

(2) Ministar pravosuđa prima u službu, postavlja u zvanja, imenuje na položaj i razrješuje upravitelje, njihove pomoćnike i čelnike ustrojbenih jedinica, te prima u službu, postavlja u zvanja i razrješuje pripadnike nadzornog sektora, odnosno odjela. Ostale zaposlenike prima u službu, odnosno na rad, postavlja u zvanja i na službenička, odnosno radna mjesta upravitelj uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa.

(3) Upravitelj na temelju odluke iz stavka 1. ovoga članka pokreće i provodi postupak prijma zaposlenika.

Poslovi izvršavanja kazne zatvora

Članak 27.

(1) Poslove izvršavanja kazne zatvora obavljaju državni službenici u skladu s poslovima i zadaćama svojega službeničkog mjesta.

(2) Državni službenici kaznionice, odnosno zatvora, mogu obavljati i druge poslove iz članka 23. ovoga Zakona, ako su za njih osposobljeni.

(3) Iz opravdanih razloga stručne poslove iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona mogu obavljati i druge stručne osobe izvan kaznionice, odnosno zatvora, na temelju odluke upravitelja donesene uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa.

Ovlaštene službene osobe

Članak 28.

(1) Ovlaštene službene osobe jesu ministar pravosuđa i državni službenici Uprave za izvršenje sankcija Ministarstva pravosuđa, koji obavljaju neposredan upravni i inspekcijski nadzor nad zakonitošću rada kaznionica i zatvora i postupanja sa zatvorenicima, te državni službenici kaznionica i zatvora koji rade u posebnim uvjetima ili koji imaju posebne dužnosti i ovlasti. Ovlaštena službena osoba je i sudac izvršenja.

(2) Ovlaštene službene osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju službenu iskaznicu i značku.

(3) Poblize propise o službenoj iskaznici i znački donosi ministar pravosuđa.

Ovlasti i obveze ovlaštene službene osobe

Članak 29.

(1) Ovlaštena službena osoba ima ovlast i obvezu u okviru svojega djelokruga rada poduzeti sve radnje radi izvršavanja kazne zatvora.

(2) Ovlaštena službena osoba, pripadnik nadzornog sektora, odnosno odjela, u obavljanju službe može primijeniti sredstva prisile i vatreno oružje u skladu sa člankom 142. i 143. ovoga Zakona.

Posebna prava ovlaštenih službenih osoba

Članak 30.

(1) Ovlaštenim službenim osobama zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada, svakih se dvanaest mjeseci provedenih na takvim poslovima računa kao šesnaest mjeseci staža osiguranja, a u državnom proračunu osigurava se dodatak na plaću najmanje 20 % mjesečno.

(2) Prava ovlaštene službene osobe iz mirovinskog osiguranja utvrđuju se posebnim zakonom.

(3) Ovlaštenoj službenoj osobi koja ostvari pravo na mirovinu pripada otpremnina u visini zadnjih pet plaća obračunatih prema općim propisima.

Obveze zaposlenika

Članak 31.

(1) Državni službenici kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu međusobno surađuju i pridonose ostvarenju svrhe izvršavanja kazne.

(2) Zaposlenici su dužni sve podatke o kaznenicima čuvati kao službenu i profesionalnu tajnu za vrijeme i nakon prestanka službe, odnosno rada.

(3) Zaposlenici trebaju svojim ponašanjem pozitivno utjecati na kaznenike.

(4) Državni službenici surađuju s osobama iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona radi ostvarenja svrhe izvršavanja kazne zatvora.

(5) Radi potreba službe može se državnog službenika kaznionice, zatvora i Ministarstva pravosuđa obvezati na rad dulji od punoga radnog vremena.

(6) Radi potreba službe može se državnom službeniku iz stavka 5. ovoga članka privremeno uskratiti ili iznimno prekinuti korištenje godišnjeg odmora.

(7) Radi potreba službe ministar pravosuđa može državnog službenika iz stavka 5. ovoga članka privremeno uputiti na rad u drugu kaznionicu ili zatvor do tri mjeseca, a uz njegovu suglasnost do šest mjeseci tijekom kalendarske godine.

(8) Radi potreba sigurnosti i održavanja reda i stege u kaznionici ili zatvoru ministar pravosuđa može uputiti privremeno na rad u tu kaznionicu ili zatvor ovlaštene službene osobe iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona i narediti ustupanje opreme dok potreba traje.

(9) Ovlaštena službena osoba dužna je i kada nije u službi javiti Ministarstvu pravosuđa i upravi kaznionice, odnosno zatvora saznanje o važnim činjenicama koje mogu utjecati na izvršavanje kazne zatvora.

Izobrazba zaposlenika

Članak 32.

(1) Za zaposlenike u kaznionicama i zatvorima obvezna je stalna stručna izobrazba u skladu s pravilnikom i programima izobrazbe koje donosi ministar pravosuđa.

(2) Izobrazba se provodi u Centru za izobrazbu koji je u skladu sa člankom 19. stavkom 1. ovoga Zakona ustrojbeno jedinica Ministarstva pravosuđa - Uprave za izvršenje sankcija.

(3) Izobrazba se može provoditi i u drugim učilištima.

Nadzorni sektor, odnosno odjel

Članak 33.

(1) Pripadnici nadzornog sektora, odnosno odjela osiguravaju kaznionicu, odnosno zatvor, osobe i imovinu, nadziru zatvorenike, sudjeluju u provedbi pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora

uz održavanje unutarnjeg reda i stege, sprovode zatvorenike i obavljaju druge poslove propisane ovim Zakonom.

(2) Poslove unutarnjeg osiguranja u zatvorima i kaznionicama za žene obavljaju pripadnice nadzornog sektora, odnosno odjela.

(3) Na poslovima vanjskog osiguranja kaznionice, odnosno zatvora pripadnici nadzornog sektora, odnosno odjela mogu koristiti službene pse.

(4) Sprovođenje zatvorenika obavlja se posebnim i na odgovarajući način opremljenim vozilom tako da se zaštiti zdravlje i ljudsko dostojanstvo zatvorenika, kako bi bio zaštićen i što manje izložen javnosti.

(5) Pripadnici nadzornog sektora, odnosno odjela za vrijeme službe jednako su odjeveni, a u skladu s poslovima i zadaćama svojega službeničkog mjesta i naoružani.

(6) Pripadnici nadzornog sektora, odnosno odjela postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem.

(7) Vlada Republike Hrvatske donijet će propise o zvanjima, znakovlju i uvjetima stjecanja zvanja pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela te o odorama i službenim vozilima.

(8) Poblize propise o načinu obavljanja poslova nadzornog sektora, odnosno odjela donosi ministar pravosuđa.

Posebni uvjeti za prijam u
nadzorni sektor, odnosno odjel

Članak 34.

(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu pripadnik nadzornog sektora, odnosno odjela mora imati:

1) posebnu zdravstvenu sposobnost,

2) do 30 godina života za poslove srednje stručne spreme,

3) izvršenu vojnu obvezu.

(2) Ministar pravosuđa uz suglasnost ministra zdravstva donosi Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela.

Tretmanski sektor, odnosno odjel

Članak 35.

U tretmanskom sektoru, odnosno odjelu u skladu s programima rada predviđjet će se i osigurati potreban broj stručnjaka: socijalnih radnika, socijalnih pedagoga, pedagoga, liječnika, psihologa, nastavnika i učitelja.

Stegovna odgovornost

Članak 36.

(1) Zaposlenik zbog povrede službene, odnosno radne dužnosti, odgovara u skladu s općim propisom.

(2) Zbog teške povrede službene dužnosti postupak pokreće, vodi i odluku donosi u prvom stupnju poseban službenički sud za državne službenike sustava izvršavanja kazne zatvora u skladu s općim propisima.

(3) Za rad vježbenika u svezi s obavljanjem stručnih poslova za koje se osposobljava odgovara državni službenik kojemu je osposobljavanje vježbenika povjereno, odnosno neposredno nadređeni državni službenik.

Teške povrede službene dužnosti

Članak 37.

Osim teških povreda službene dužnosti utvrđenih općim propisom, teškom povredom službene dužnosti smatra se i:

- 1) odnos s kaznenikom koji je izvan propisanih zadataka ili koji je suprotan svrsi izvršavanja kazne,
- 2) nepoduzimanje propisane mjere koje je dovelo do štetne posljedice ili do ozbiljne mogućnosti njezina nastanka,
- 3) onemogućavanje ostvarenja zajamčenih prava zatvorenika,
- 4) neopravdani izostanak iz službe tri dana uzastopce ili četiri dana u trideset dana,
- 5) uništenje, otuđenje ili oštećenje povjerene državne imovine, uključujući odoru, naoružanje i opremu,
- 6) nemaran odnos prema državnoj imovini koji je doveo do štetnih posljedica ili do ozbiljne mogućnosti njihova nastanka,
- 7) neprijavljivanje kaznenih djela u svezi sa službom za koja se progoni po službenoj dužnosti,
- 8) neprijavljivanje ponašanja koje je teži stegovni prijestup kaznenika.

GLAVA VI.

SREDSTVA ZA RAD

Financiranje kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu

Članak 38.

(1) Sredstva za rad kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Sredstva ostvarena radom kaznenika u proizvodno-uslužnim djelatnostima i sredstva ostvarena radom kaznenika kod drugog poslodavca izvan kaznionice, odnosno zatvora koriste se kao dopunska sredstva za potrebe programa izvršavanja kazne zatvora. O načinu korištenja ovih sredstava odlučuje upravitelj kaznionice, odnosno zatvora uz suglasnost ministra pravosuđa u skladu s Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka prihod su kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu, a vode se na računima Ministarstva pravosuđa. Sredstva iz stavka 2. ovoga članka prihod su kaznionica, odnosno zatvora, vode se na njihovim računima, a koriste se za naknade za rad kaznenika, za tekuća i investicijska ulaganja, nabavu sirovina i materijala potrebnih za rad te za ostale namjene utvrđene Pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Visina sredstava za obavljanje zakonskih zadaća, tekućih izdataka i kapitalnih ulaganja, kao i korištenje dopunskih sredstava utvrđuju se na temelju proračuna prihoda i izdataka te programa rada kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu.

(5) Ne plaćaju se porezi ni pristojbe (porezi, carine, depoziti i slična davanja) na sredstva naoružanja i opreme koja se nabavljaju za potrebe kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu.

Sredstva za obavljanje zakonskih zadaća

Članak 39.

U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za obavljanje zakonskih zadaća, a sastoje se od:

1) sredstava za pokriće izdataka uzdržavanja zatvorenika, koja se koriste za:

- prehranu, odjeću, obuću i smještaj,
- zdravstvenu zaštitu, održavanje čistoće i osobne higijene,
- naknadu za rad, školovanje i nezaposlenost, novčanu pomoć i nagradu,
- izdatke upućivanja, sprovođenja, premještaja i otpuštanja,
- tjelovježbu i slobodne aktivnosti,
- izobrazbu,
- opremu i popravke te izgradnju objekata za smještaj, rad i slobodno vrijeme,
- osiguranje od odgovornosti od nesreće na poslu,
- provedbu mjere obveznog liječenja od ovisnosti,
- pokriće izdataka stručnih usluga trećih osoba u svezi s poslovima iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona,
- troškove pokopa;

2) sredstava za pokriće posebnih izdataka zaposlenika kaznionice, zatvora i Centra za izobrazbu, koja se koriste za:

- odore, opremu, naoružanje i zdravstvene preglede u svezi sa službom,

- troškove izobrazbe,

- sredstva veze između Ministarstva pravosuđa i kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu,

- troškove prijma u službu, odnosno na rad i sredstva za izdatke privremenog upućivanja na rad u drugu kaznionicu, zatvor i Centar za izobrazbu,

- izdatke nastale u svezi sa smrću zaposlenika u obavljanju službe ili u svezi sa službom,

- naknadu zaposlenicima ili trećim osobama u slučaju tjelesne ozljede nastale napadom zatvorenika u kaznionici, odnosno zatvoru ili tijekom sprovođenja.

Sredstva za tekuće izdatke i kapitalna ulaganja

Članak 40.

Tekući izdaci i kapitalna ulaganja sastoje se od sredstava za:

1) osobna primanja zaposlenika,

2) pokriće izdataka utrošenog materijala, energije, komunalnih i ostalih usluga,

3) tekuće održavanje zgrada, opreme i vozila,

4) pokriće financijskih izdataka,

5) izgradnju i adaptaciju objekata i pratećih sadržaja u kaznionicama, zatvorima i Centru za izobrazbu te stanova za službene potrebe zaposlenika,

6) nabavu opreme.

GLAVA VII.

SUDAC IZVRŠENJA

Ustanovljenje suca izvršenja

Članak 41.

(1) Sudac izvršenja ustanovljuje se u županijskom sudu za područje njegove mjesne nadležnosti.

(2) U županijskom sudu na čijem se području nalazi kaznionica ili zatvor čiji opseg poslova to zahtijeva ustanovljuje se centar za izvršavanje kazne zatvora.

(3) Centar za izvršavanje čine dva ili više sudaca izvršenja i potrebno stručno i pomoćno osoblje na čelu sa sucem izvršenja kojega odredi predsjednik suda.

(4) Vrhovni sud Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje saziva sastanak sudaca izvršenja radi ujednačavanja provedbe ovoga Zakona.

Stvarna nadležnost i djelokrug suca izvršenja

Članak 42.

(1) Sudac izvršenja štiti prava kaznenika, nadzire zakonitost u postupku izvršavanja kazne zatvora, te osigurava ravnopravnost i jednakost kaznenika pred zakonom.

(2) Sudac izvršenja poduzima radnje i odlučuje o:

1) upućivanju na izdržavanje kazne zatvora,

2) zahtjevu za sudsku zaštitu prava iz ovoga Zakona,

3) odobravanju i opozivu prekida izdržavanja kazne zatvora,

4) odobravanju i opozivu uvjetnog otpusta,

5) računanju kazne, ako odgovarajuću odluku nije donio nadležni sud,

6) nastupu zastare izvršavanja kazne ili obustavi izvršavanja kazne zbog smrti kaznenika, ako odgovarajuću odluku nije donio nadležni sud,

7) mjerama pomoći poslije otpusta,

8) ostalim slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(3) Drugostupanjskom odlukom sudac izvršenja može ukinuti, preinačiti ili potvrditi odluku upravitelja, odnosno Ministarstva pravosuđa.

(4) Sudac izvršenja pravomoćnu će odluku dostaviti i Ministarstvu pravosuđa.

Mjesna nadležnost suca izvršenja

Članak 43.

(1) Osuđenika na izdržavanje kazne zatvora upućuje sudac izvršenja na čijem području osuđenik ima prebivalište, odnosno boravište, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Odluke iz članka 42. stavka 2. točke 2. do 9. ovoga Zakona, osim odluke o opozivu prekida izdržavanja kazne ili uvjetnog otpusta, tijekom izdržavanja kazne zatvora donosi sudac izvršenja nadležan prema mjestu izdržavanja kazne zatvora.

(3) U slučaju promjene mjesta izdržavanja kazne zatvora prijepis spisa sudac izvršenja dostavit će drugom nadležnom sucu izvršenja, odnosno sucu izvršenja nadležnom za nadzor uvjetno otpuštenog ili za pomoć poslije otpusta.

(4) Odluke o opozivu prekida izdržavanja kazne ili uvjetnog otpusta ili mjera pomoći poslije otpusta donosi sudac izvršenja nadležan prema mjestu osuđenikova prebivališta ili boravišta.

Postupak pred sucem izvršenja

Članak 44.

(1) Postupak pred sucem izvršenja u prvom stupnju pokreće se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, a u drugom stupnju povodom žalbe.

(2) Sudac izvršenja postupa na način kojim se, prema temeljnim načelima, jamči djelotvorna zaštita kaznenikovih prava i interesa. Na postupak i odlučivanje suca izvršenja primjenjuju se odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na odlučivanje o žalbi na sjednici vijeća, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. Tijekom postupka sudac izvršenja će omogućiti strankama da se očituju o činjenicama i o navodima suprotne stranke, te da predlože utvrđivanje novih činjenica i pribavljanje novih dokaza.

(3) Stranke u postupku jesu: kaznenik, državni odvjetnik i kaznionica, odnosno zatvor.

(4) Tijekom postupka kaznenik ima pravo na stručnu pravnu pomoć opunomoćenika po svojem izboru iz reda odvjetnika. Tu pomoć ne može pružiti osoba koja prema općim propisima ne može biti branitelj u kaznenom postupku. Ako kaznenik u roku od dvadeset četiri sata ne osigura nazočnost opunomoćenika, postupak će se voditi bez njega.

(5) Kazneniku se na njegov zahtjev može postaviti opunomoćenika ako prema svojem imovnom stanju nije u mogućnosti podmiriti troškove zastupanja, a nije u mogućnosti sam zastupati svoje interese.

(6) Sudac izvršenja u postupku može pregledati sve službene dokumente, posjetiti prostorije kaznionice, odnosno zatvora, te činjenice utvrđivati i na drugi način.

(7) Sudac izvršenja može na temelju obrazloženog prijedloga upravitelja ili po vlastitoj odluci održati ročište izvan sudske zgrade.

Postupak po žalbi protiv odluke upravitelja, odnosno Ministarstva pravosuđa

Članak 45.

(1) Protiv odluke upravitelja, odnosno Ministarstva pravosuđa kaznenik može podnijeti žalbu sudu izvršenja u roku od osam dana od dana dostave odluke, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Protiv mjere kojom se kazneniku uskraćuje ili ograničava neko pravo kaznenik može podnijeti žalbu u roku od trideset dana od dana izricanja, odnosno početka primjene mjere.

(3) Žalba protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje odluke ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. U takvu slučaju upravitelj će odluku odmah priopćiti kazneniku, koji žalbu protiv odluke može podnijeti i izjavom u zapisnik. Sudac izvršenja će o žalbi odlučiti najkasnije u roku od tri dana od primitka žalbe.

(4) Kaznenik se ne može odreći prava na žalbu.

Žalba na odluku suca izvršenja

Članak 46.

(1) Protiv rješenja suca izvršenja u prvom stupnju stranke, opunomoćenik osuđenika, odnosno kaznenika, te osobe navedene u članku 363. stavku 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine», br. 110/97.) mogu izjaviti žalbu u roku od tri dana od dostave rješenja. Žalba zadržava izvršenje rješenja.

(2) Žalba se podnosi sucu izvršenja, koji će je bez odgode dostaviti sudskom vijeću. Sudsko će vijeće o žalbi odlučiti u roku od osam dana od primitka žalbe.

Razmatranje tijekom izvršavanja kazne zatvora

Članak 47.

Najmanje jedanput godišnje sudac izvršenja razmatra tijek izvršavanja kazne zatvora kaznenika osuđenih na kaznu zatvora iznad pet godina, razgovara s kaznenikom i upućuje ga u njegova prava iz ovoga Zakona i način ostvarivanja tih prava.

DIO TREĆI

TIJEK IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

GLAVA VIII.

MJERILA ZA UPUĆIVANJE I UPUĆIVANJE NA IZDRŽAVANJE KAZNE ZATVORA

Sudac izvršenja nadležan za upućivanje na
izdržavanje kazne zatvora

Članak 48.

(1) Prvostupanjski sud koji je sudio u predmetu u kojem je pravomoćno izrečena bezuvjetna kazna zatvora dostavit će bez odgode prijepise: presude, socijalne ankete, nalaza vještaka, izvatka iz kaznene evidencije, a po potrebi i druge podatke sucu izvršenja nadležnom za upućivanje osuđenika na izdržavanje kazne.

(2) Nakon primitka prijepisa presude iz stavka 1. ovoga članka sudac izvršenja će u roku od osam dana poduzeti radnje radi izvršavanja kazne zatvora.

(3) Ako se osuđenik nalazi u pritvoru, radnje iz stavka 2. ovoga članka poduzima sudac izvršenja nadležan prema mjestu pritvaranja.

(4) Ako je mjesto prebivališta ili boravišta osuđenika nepoznato, ili mu je prebivalište ili boravište u inozemstvu, ili je suđen u odsutnosti, radnje iz stavka 2. ovoga članka poduzima sudac izvršenja nadležan prema mjestu donošenja prvostupanjske presude.

Mjerila za upućivanje na izdržavanje kazne zatvora

Članak 49.

(1) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora do tri mjeseca ili kojemu neizdržani dio kazne ne prelazi tri mjeseca uputit će se u pravilu u najbliži zatvor prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

(2) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora od tri mjeseca do jedne godine ili kojemu neizdržani dio kazne iznosi od tri mjeseca do jedne godine, uputit će se u najbliži zatvor prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta ili kaznionicu.

(3) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora od jedne godine ili dulje ili kojemu neizdržani dio kazne iznosi jednu godinu ili dulje uputit će se u Središnji državni zatvor u Zagrebu radi obavljanja stručnih

poslova iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona, te predlaganja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i kaznionice, odnosno zatvora u kojem će se kazna izvršavati. Odluku o kaznionici, odnosno zatvoru u kojem će se kazna izvršavati donosi Ministarstvo pravosuđa.

(4) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora kojemu je ujedno izrečena i sigurnosna mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja uputit će se na izvršavanje kazne zatvora i sigurnosne mjere u skladu s odredbom stavka 3. ovoga članka.

Poziv i rješenje o upućivanju

Članak 50.

(1) Sudac izvršenja zatražit će socijalnu anketu za osuđenika te prikupiti i druge podatke koje smatra značajnim za određenje načina izvršavanja kazne, te će nakon toga pozvati osuđenika radi uručjenja rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora (u daljnjem tekstu: rješenje o upućivanju) i sredstava za troškove javnog prijevoza do kaznionice, odnosno zatvora u koji se osuđenik upućuje. Prigodom uručjenja rješenja o upućivanju sudac izvršenja upoznat će osuđenika s odredbama članka 54., 55. i 56. ovoga Zakona. Odgodu izvršavanja kazne zatvora osuđenik može zatražiti u roku od tri dana od uručjenja rješenja o upućivanju.

(2) Ako se osuđenik ne odazove pozivu suda, sudac izvršenja izdat će nadležnoj policijskoj upravi dovedbeni nalog.

(3) Rješenje o upućivanju sadrži: osobne podatke o osuđeniku koji se upućuje, podatke o pravomoćnoj presudi na temelju koje se upućuje, kaznionicu, odnosno zatvor u koji se upućuje, dan, mjesec i godinu kada se mora javiti, odnosno rok u kojem mora biti sproveden, te uputu o pravnom lijeku.

(4) Dan javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor mora biti određen tako da od uručjenja rješenja o upućivanju do javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor protekne najmanje četrnaest, a najviše dvadeset jedan dan.

(5) Troškovi javnog prijevoza i troškovi sprovođenja iz pritvora padaju na teret kaznionice ili zatvora u koji se osuđenik upućuje.

Obveze suca izvršenja

Članak 51.

(1) Sudac izvršenja dostavit će kaznionici ili zatvoru prijepise: rješenja o upućivanju, presude, socijalne ankete, izvotka iz kaznene evidencije kao i druge podatke kojima raspolaže, najmanje tri dana prije dana javljanja osuđenika na izdržavanje kazne.

(2) Ako se osuđenik koji je uredno upućen na izdržavanje kazne ne javi, sudac izvršenja će na temelju izvješća upravitelja izdati nadležnoj policijskoj upravi nalog za sprovođenje. Troškove sprovođenja snosi kaznionica, odnosno zatvor, koji štetu može naknaditi odgovarajućom primjenom odredaba članka 150. ovoga Zakona.

(3) Kad se na izdržavanje kazne upućuje osuđenik koji uzdržava maloljetne osobe ili osobe nesposobne da se brinu za sebe ili nisu materijalno zbrinute, sudac izvršenja o tome će obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, koji je obavezan bez odgode poduzeti potrebite mjere i o tome izvijestiti suca izvršenja.

Tjeralica

Članak 52.

(1) Za osuđenikom koji se krije sudac izvršenja dat će nalog za raspisivanje tjeralice. Nalog se dostavlja policijskoj upravi prema sjedištu suca izvršenja. Uhićenog će se osuđenika smjestiti do pravomoćnosti rješenja u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja. Uhićenog osuđenika će se po pravomoćnosti rješenja o upućivanju na njegov trošak sprovesti u kaznionicu, odnosno zatvor.

(2) Sudac izvršenja će dati nalog za povlačenje tjeralice kad se osuđenika uhiti, ako nastupi zastara izvršavanja kazne ili se ostvare drugi razlozi zbog kojih tjeralica više nije potrebna.

(3) Početak izdržavanja kazne zatvora računa se od trenutka kad se osuđenik sam javio na izdržavanje kazne, a u slučaju prisilnog sprovođenja ili smještaja prema stavku 1. ovoga članka, od trenutka oduzimanja slobode.

Upućivanje prije pravomoćnosti presude

Članak 53.

(1) Pritvorenik može zatražiti upućivanje na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude. Pritvorenik može dati izjavu na zapisnik koji će zatvor dostaviti na odlučivanje predsjedniku vijeća u skladu sa člankom 355. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine», br. 110/97.).

(2) Prigodom odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka predsjednik vijeća uzet će u obzir trajanje kazne izrečene nepravomoćnom presudom, udaljenost kaznionice, odnosno zatvora s obzirom na potrebu osiguranja nazočnosti okrivljenika tijekom kaznenog postupka, te druge okolnosti. Prije donošenja rješenja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka predsjednik vijeća upozorit će pritvorenika da će u kaznionici, odnosno zatvoru biti izjednačen s ostalim kaznenicima.

(3) Pravomoćno rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se sucu izvršenja prema sjedištu zatvora na daljnji postupak.

(4) Izdržavanje kazne zatvora po rješenju iz stavka 2. ovoga članka može trajati najdulje do isteka roka za pritvor propisanog Zakonom o kaznenom postupku.

GLAVA IX.

ODGODA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Razlozi za odgodu

Članak 54.

(1) Sudac izvršenja na molbu osuđenika, a uz njegovu suglasnost i na molbu njegova bračnog druga ili rođaka iz članka 363. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, (»Narodne novine«, br. 110/97.), kao i njegova branitelj, državnog odvjetnika i centra za socijalnu skrb može donijeti rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora. Molba za odgodu izvršavanja kazne zatvora s potrebnim dokazima može se podnijeti u roku od tri dana od uručenja rješenja o upućivanju, a nakon protoka toga roka ako su razlozi za odgodu nastali naknadno, ali ne kasnije od tri dana po saznanju za njihovo postojanje.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka sudac izvršenja donijet će nakon provedenog postupka u kojem će utvrditi postojanje razloga za odgodu i to u roku od tri dana od primitka molbe.

(3) Razlozi za odgodu jesu:

1) teška akutna bolest ili znatno pogoršanje postojeće kronične bolesti za čije liječenje nema uvjeta u kaznionici ili zatvoru,

2) smrt člana obitelji osuđenika,

3) potreba obavljanja ili dovršenja neodgovidih sezonskih radova te radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugom nesrećom, a u obitelji osuđenika nema druge radno sposobne osobe,

4) obveza osuđenika u dovršavanju započetog posla zbog čijeg bi neobavljanja nastala znatna materijalna šteta,

5) završetak školske godine ili polaganja ispita,

6) dijete mlađe od godinu dana o kojem osuđenik skrbi,

7) trudnoća osuđenice ako do poroda ne preostaje više od šest mjeseci,

8) rizična trudnoće osuđenice,

9) potreba osiguranja skrbi za odgoj i čuvanje maloljetnih osoba, te starih, bolesnih ili nemoćnih osoba u obitelji osuđenika ili uzdržavanih osoba za koje postoji potreba skrbljenja prema mišljenju centra za socijalnu skrb nadležnog prema njihovu mjestu prebivališta, a koju je obvezan osigurati osuđenik.

(4) Izvršavanje kazne zatvora zbog razloga iz stavka 3. točke 1. ovoga članka može se odgoditi dok bolest traje; zbog razloga iz točke 2. najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 3. i 4. do završetka posla, a najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 5. najdulje do šest mjeseci; zbog razloga iz točke 6., 7. i 8. najdulje do navršene jedne godine djetetova života; a zbog razloga iz točke 9. najdulje do šest mjeseci.

(5) Sveukupna odgađanja izvršavanja kazne mogu trajati ukupno najdulje dvadeset mjeseci.

Odgoda vojnim obveznicima

Članak 55.

(1) Osuđenik pozvan na služenje vojnog roka ili na vojnu vježbu upućuje se na izdržavanje kazne zatvora prije služenja vojnog roka ili vojne vježbe.

(2) Osuđeniku koji je tijekom služenja vojnog roka ili trajanja vojne vježbe osuđen na kaznu zatvora do šest mjeseci za kazneno djelo počinjeno prije početka služenja vojnog roka ili prije vojne vježbe odgodit će se upućivanje na izdržavanje kazne do završetka služenja vojnog roka ili trajanja vojne vježbe.

(3) Upućivanje na izdržavanje kazne zatvora odgodit će se osuđeniku osuđenom na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora do dvije godine za kazneno djelo počinjeno prije početka služenja vojnog roka ako do završetka služenja vojnog roka ne preostaje više od četiri mjeseca.

(4) U slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske upućivanje na izdržavanje kazne zatvora vojnog obveznika može se odgoditi dok takvo stanje traje.

Opoziv rješenja o odgodi

Članak 56.

(1) Rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora sudac izvršenja će opozvati ako su prestali razlozi zbog kojih je odgoda odobrena ili ako osuđenik odgodu ne koristi iz razloga zbog kojeg je odobrena ili čini kažnjive radnje.

(2) Centar za socijalnu skrb, državno odvjetništvo i policijska uprava, odnosno postaja obavijestit će suca izvršenja o razlozima za opoziv rješenja o odgodi izvršavanja kazne zatvora.

GLAVA X.

POSTUPAK PRIJMA KAZNENIKA I ODREĐIVANJE NAČINA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Utvrđivanje istovjetnosti prigodom prijma kaznenika

Članak 57.

(1) Kaznenika se prima u kaznionicu ili zatvor na temelju rješenja o upućivanju.

(2) Prigodom dolaska u kaznionicu ili zatvor utvrđuje se istovjetnost kaznenika prema podacima navedenim u sudskoj odluci i drugim podacima važnim za utvrđivanje istovjetnosti.

(3) Ako se pojavi sumnja u istovjetnost, ovlaštena službena osoba će osobu koja se javila na izdržavanje kazne zadržati i odmah obavijestiti policijsku upravu prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora, koja će poduzeti mjere radi utvrđivanja istovjetnosti.

Pretraga i pregled tijela

Članak 58.

Nakon prijma u kaznionicu ili zatvor ovlaštena službena osoba obaviti će osobnu pretragu kaznenika i pregled tijela.

Uzimanje posebnih osobnih podataka

Članak 59.

Kaznenika će se fotografirati, od njega će se uzeti otisci papilarnih crta, izmjeriti tjelesna visina i težina i zabilježiti osobni opis.

Postupak s osobnim stvarima

Članak 60.

(1) Prigodom prijma kaznenika u kaznionicu ili zatvor osobne stvari će se pregledati.

(2) Osobne stvari čije zadržavanje nije dopušteno i odjeća koju ne zadržava popisuju se, oduzimaju i pohranjuju na polog stvari, ili se na kaznenikov trošak šalju osobi koju on odredi, o čemu se kazneniku daje potvrda. Stvari koje zbog pokvarljivosti nisu prikladne za pohranjivanje ili uručivanje trećim osobama uništiti će se, o čemu se sastavlja zapisnik, primjerak kojeg se uručuje kazneniku.

(3) Stvari za koje se sumnja da su u svezi s počinjenjem nekoga kaznenog djela oduzeti će se od kaznenika i uz zapisnik predati nadležnom državnom tijelu. Stvari za koje se sumnja da su namijenjene bijegu kaznenika, ugrožavanju reda i sigurnosti, te stvari za koje se sumnja da mogu narušiti zdravlje oduzeti će se i uništiti ili predati nadležnom državnom tijelu, o čemu će se sastaviti zapisnik. Primjerak zapisnika uručuje se kazneniku.

Dopuštene stvari

Članak 61.

(1) Kaznenik prigodom prijma može zadržati sljedeće stvari: rublje, odjeću, obuću, remen za hlače, pribor za brijanje koji ne ugrožava sigurnost, posteljину, novčanik, notes, vjenčani prsten, sat, olovku, lulu, cigarete, duhan, upaljač, knjige, fotografije, baterijski radioprijamnik i druge stvari za osobnu uporabu i higijenu.

(2) U slučaju zlouporabe, stvari iz stavka 1. ovoga članka mogu se oduzeti.

(3) Upravitelj može dopustiti kazneniku da zadrži i druge stvari ako to nije protivno kućnom redu, interesima sigurnosti i potrebama pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

(4) Vrsta i količina stvari iz stavka 1. ovoga članka propisuje se kućnim redom.

Dragocjenosti, novac, vrijednosnice i isprave

Članak 62.

(1) Dragocjenosti, vrijednosnice, te osobne i druge isprave popisuju se u nazočnosti kaznenika i pohranjuju se u kaznionici, odnosno zatvoru, o čemu se kazneniku daje potvrda.

(2) Kaznenikov novac popisuje se u njegovoj nazočnosti i pohranjuje na polog novca ili ostaje kod kaznenika u skladu s kućnim redom.

(3) Na zahtjev kaznenika stvari iz stavka 1. ovoga članka mogu se predati osobi koju on odredi.

Lijekovi i ortopedska pomagala

Članak 63.

Prigodom prijma kaznenik zadržava ortopedska i druga nužna medicinska pomagala, a nužne lijekove po odobrenju liječnika.

Prijamni zapisnik

Članak 64.

(1) Prijamni zapisnik je evidencija o prijmu kaznenika.

(2) U prijamni zapisnik upisuje se nadnevak i sat prijma kaznenika, rješenje o upućivanju i bitna zapažanja o kazneniku.

(3) Prijamni zapisnik potpisuje ovlaštena službena osoba i kaznenik.

(4) Prijamni se zapisnik bez odgode, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata pohranjuje u maticu kaznenika.

Zdravstveni pregled

Članak 65.

(1) Liječnik će obaviti zdravstveni pregled kaznenika najkasnije dvadeset četiri sata od upisa u maticu kaznenika.

(2) Na zahtjev kaznenika ili na temelju zdravstvenih smetnji uočenih prigodom prijma zdravstveni pregled obavit će se bez odgode.

Priopćenje o pravima i obvezama

Članak 66.

Radi ostvarivanja prava iz ovoga Zakona kazneniku moraju biti dostupni ovaj Zakon i kućni red, a odmah će mu se uručiti pisano objašnjenje o pravima i obvezama za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

Obavijest o prijmu kaznenika

Članak 67.

Kaznionica, odnosno zatvor obvezna je o prijmu kaznenika u roku od tri dana obavijestiti suca izvršenja nadležnoga za upućivanje i sud koji je donio presudu u prvom stupnju, a odmah će omogućiti kazneniku da o tome obavijesti članove obitelji.

Smještaj kaznenika

Članak 68.

(1) Po dolasku u kaznionicu, odnosno zatvor kaznenika će se smjestiti u posebni prostor za prijam u kojem se može zadržati do trideset dana.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka prikupit će se podaci potrebni radi utvrđivanja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

Pojedinačni program izvršavanja kazne zatvora

Članak 69.

(1) Pojedinačni program izvršavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: program izvršavanja) jest skup pedagoških, radnih, zaokupljenosnih, zdravstvenih, psiholoških i sigurnosnih radnji i mjera kojima se planira izvršavanje kazne zatvora primjereno osobinama i potrebama kaznenika te vrsti i

mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora. Program izvršavanja donosi se radi ispunjavanja svrhe izvršavanja kazne zatvora iz članka 7. ovoga Zakona.

(2) Program izvršavanja za svakog kaznenika donosi upravitelj na prijedlog stručnog tima kaznionice, odnosno zatvora ili Središnjega državnog zatvora u Zagrebu.

(3) Program izvršavanja sadrži podatke o: smještaju na odjel, radnom mjestu, korištenju slobodnog vremena, posebnim postupcima (obvezno liječenje od ovisnosti, socijalna, psihološka i psihijatrijska pomoć, skupni i pojedinačni rad), strukovnom usavršavanju i izobrazbi, dodiru s vanjskim svijetom, pogodnostima, posebnim mjerama sigurnosti i program pripreme za otpust te pomoći nakon otpusta.

(4) Program izvršavanja mijenja se u skladu s procjenom kaznenikova ponašanja, te postignutim učincima i okolnostima koje mogu nastupiti tijekom izvršavanja kazne.

(5) Upravitelj preispituje program izvršavanja najmanje jedanput u tri mjeseca.

(6) Mjera obveznog liječenja od ovisnosti izvršava se u skladu s Nacionalnim programom suzbijanja ovisnosti.

(7) S programom izvršavanja i njegovim izmjenama upoznaje se kaznenika. Program izvršavanja i njegove izmjene unose se u osobnik.

Matica kaznenika

Članak 70.

(1) Radi zakonitog izvršavanja kazne zatvora prikupljaju se, objedinjuju, upisuju i pohranjuju podaci o kazneniku u maticu kaznenika (u daljnjem tekstu: matica).

(2) Matica sadrži:

1) osobne podatke o kazneniku,

2) podatke o sudskoj presudi koja se izvršava,

3) rješenje o upućivanju.

(3) Podaci se unose u maticu u roku od četrdeset osam sati od primitka prijamnog zapisnika.

Osobnik kaznenika

Članak 71.

(1) U osobnik kaznenika (u daljnjem tekstu: osobnik) unose se podaci i ulaže dokumentacija potrebna za praćenje zakonitog izvršavanja kazne zatvora i provedbu programa izvršavanja.

(2) Osobnik sadrži:

1) podatke o kazneniku, presudi i kazni,

2) prijepis sudskih presuda i odluka drugih državnih tijela koje se odnose na kaznu i njezino izvršavanje,

3) nalaz i mišljenje tretmanskog sektora, odnosno odjela i podatke o zapažanjima nadzornog sektora, odnosno odjela,

4) program izvršavanja i njegove izmjene tijekom izvršavanja kazne zatvora.

(3) Podaci o nacionalnosti i vjeri unose se u osobnik uz kaznenikovu privolu.

Tajnost podataka

Članak 72.

(1) Podaci iz osobnika i drugi podaci koje zaposlenici saznaju tijekom izvršavanja kazne zatvora službena su i profesionalna tajna.

(2) Pristup zabilježenim podacima iz stavka 1. ovoga članka dopušten je kazneniku, upravitelju, ovlaštenim službenim osobama prema poslovima i zadaćama njihova službeničkog mjesta i osobama ovlaštenim za nadzor nad radom kaznionica i zatvora. Kazneniku se može uskratiti pristup zabilježenim podacima sadržanim u pojedinačnim stručnim zapažanjima i mišljenjima ovlaštenih službenih osoba.

(3) Uvid u podatke iz osobnika na temelju odobrenja upravitelja mogu izvršiti i tijela unutarnjih poslova u okviru svoje zakonske ovlasti radi otkrivanja i sprječavanja kaznenih djela.

(4) Po otpustu kaznenika s izdržavanja kazne zatvora osobnik se pohranjuje i čuva u skladu s općim propisima o zaštiti arhivske građe.

Središnja matica

Članak 73.

(1) Ministarstvo pravosuđa vodi središnju maticu.

(2) Središnja matica sadrži podatke iz članka 70. ovoga Zakona.

(3) Poblize propise o matici, osobniku i drugim evidencijama donosi ministar pravosuđa.

GLAVA XI.

SMJEŠTAJ, OPREMA I PREHRANA KAZNENIKA

Smještaj kaznenika

Članak 74.

(1) Smještaj kaznenika treba odgovarati zdravstvenim, higijenskim i prostornim zahtjevima, te klimatskim prilikama.

(2) Kaznenika se u pravilu smješta u zasebnu prostoriju. Zajednički se mogu smjestiti kaznenici za koje se pretpostavlja da neće međusobno negativno utjecati. Svakom se kazneniku osigurava zasebna postelja. Slobodno vrijeme kaznenici provode zajedno u prostorijama za dnevni boravak.

(3) Prostorije u kojima borave kaznenici moraju biti čiste, suhe i dovoljno prostrane. Za svakog kaznenika u spavaonici mora biti najmanje 4 m² i 10 m³ prostora.

(4) Svaka prostorija u kojoj kaznenici žive ili rade mora imati dnevno i umjetno svjetlo koje omogućuje čitanje i rad bez smetnji za vid.

(5) Kaznionice i zatvori moraju imati sanitarne uređaje koji omogućuju obavljanje fizioloških potreba u čistim i primjerenim uvjetima kad god to kaznenici žele.

(6) Pitka voda uvijek mora biti dostupna svakom kazneniku.

Smještaj kaznenika invalida

Članak 75.

Kaznenicima tjelesnim invalidima osigurava se smještaj primjeren vrsti i stupnju njihove invalidnosti.

Održavanje osobne higijene i čistoće prostorija

i drugog prostora

Članak 76.

(1) Sve prostorije i drugi prostori kaznionice, odnosno zatvora moraju se propisno održavati i redovito čistiti.

(2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka obavljaju kaznenici u trajanju do dva sata na dan bez novčane naknade.

(3) Kaznenicima se omogućuje svakodnevno pranje tijela. Od kaznenika se zahtijeva održavanje osobne higijene. Kaznionica, odnosno zatvor osigurat će vodu i toaletni pribor za održavanje osobne higijene i čistoće rublja, odjeće, obuće i posteljine. Nošenje brade, brkova i duge kose može se iznimno ograničiti iz sigurnosnih ili zdravstvenih razloga.

(4) Nadzor nad održavanjem osobne higijene i čistoće obavlja liječnik ili druga osoba medicinske struke.

Rublje, odjeća, obuća i posteljina

Članak 77.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor osigurava kazneniku rublje, odjeću, obuću i posteljinu prikladno klimatskim uvjetima.

(2) Kaznenik može nositi vlastito rublje, odjeću i obuću te koristiti vlastitu posteljinu.

(3) Upravitelj može uskratiti nošenje vlastitog rublja, odjeće i obuće te korištenje vlastite posteljine iz zdravstveno-higijenskih razloga ili sigurnosnih razloga.

(4) Za vrijeme rada kaznenik nosi propisanu radnu odjeću i obuću i koristi zaštitna sredstva.

(5) Svo rublje, odjeća, obuća i posteljina moraju biti čisti i uredni, a radna odjeća i obuća mora biti čista i uredna sukladno uvjetima rada.

(6) Prigodom izlaska iz kaznionice, odnosno zatvora kaznenik nosi vlastito rublje, odjeću i obuću. Ako nema vlastitu, osigurat će mu se primjerena.

(7) Kod prijma kaznenika treba osigurati uvjete da se njegova vlastita odjeća i obuća uščuva.

(8) Poblize propise o rublju, odjeći, obući i posteljini donosi ministar pravosuđa.

Prehrana

Članak 78.

(1) Kazneniku se u pravilnim razmacima osiguravaju odgovarajuće pripremljeni i posluženi obroci koji kakvoćom i količinom zadovoljavaju prehrambene i higijenske standarde, a primjereni su dobi, zdravlju, naravi posla koji obavlja, te prema mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora, njegovim vjerskim i kulturnim zahtjevima.

(2) Kaznenica trudnica, dojilja i bolestan kaznenik dobiva hranu po vrsti i količini koju odredi liječnik.

(3) Kazneniku se osiguravaju najmanje tri obroka dnevno kalorične vrijednosti od najmanje 3 000 kcal dnevno. Sastav i hranidbenu vrijednost hrane nadzire liječnik ili druga osoba medicinske struke.

(4) Ako nije moguće udovoljiti zahtjevu kaznenika za izuzećem nekih vrsta hrane, omogućit će mu se da se o svom trošku opskrbi prehrambenim proizvodima u prodavaonici kaznionice, odnosno zatvora.

(5) Ministar pravosuđa uz suglasnost ministra zdravstva donosi Pravilnik o standardima smještaja i prehrane kaznenika.

Nabava potrepština

Članak 79.

(1) U prodavaonici kaznionice, odnosno zatvora kaznenik može o svom trošku nabavljati prehrambene i druge stvari za osobnu uporabu.

(2) Prilikom opskrbljivanja prodavaonice uvažavat će se opravdane potrebe kaznenika.

(3) Upravitelj može uskratiti kazniku nabavu potrepština iz sigurnosnih razloga, a na temelju mišljenja liječnika i iz zdravstveno-higijenskih razloga.

(4) Ako u kaznionici, odnosno zatvoru nema prodavaonice, upravitelj je dužan osigurati nabavu potrepština na drugi odgovarajući način.

GLAVA XII.

RAD KAZNENIKA

Zapošljavanje kaznenika

Članak 80.

(1) Kazniku se omogućuje rad u skladu s njegovim zdravstvenim sposobnostima, stečenim znanjima i mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Kaznenika se potiče na rad radi održavanja i stjecanja stručnog znanja i iskustva, njegova osposobljavanja te radi tjelesnih i duševnih potreba. Na temelju liječničkog mišljenja i pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora kaznenika koji je pristao na rad raspoređuje se na rad kroz uobičajeno radno vrijeme.

(3) Organizacija rada i način rada moraju biti što sličniji organizaciji i načinu rada na slobodi.

(4) Kaznenika se može zaposliti na poslovima u kaznionici, odnosno zatvoru ili kod drugog poslodavca izvan kaznionice, odnosno zatvora.

(5) Kaznenika se, na temelju ugovora o radu, raspoređuje na radno mjesto u kaznionici, odnosno zatvoru prema Pravilniku o proizvodno-uslužnim djelatnostima, popisu i opisu radnih mjesta kaznenika, te naknadi za rad i nagradi, koji donosi ministar pravosuđa.

(6) Nije dopušteno zapošljavanje kaznenika na službenička i radna mjesta utvrđena Pravilnikom o unutarnjem redu kaznionice, odnosno zatvora.

(7) Kaznenika se osigurava od nezgoda na poslu i profesionalnih oboljenja.

(8) Postizanje financijske dobiti od kaznenikova rada ne smije biti na štetu svrhe izvršavanja kazne zatvora.

Zapošljavanje kod drugog poslodavca i obavljanje

vlastite djelatnosti

Članak 81.

(1) Kaznenik može, uz osobni pristanak, raditi izvan kaznionice, odnosno zatvora kod drugog poslodavca na temelju ugovora koji s poslodavcem sklapa kaznionica, odnosno zatvor, a odobrava ga Ministarstvo pravosuđa. Ugovorom se utvrđuju međusobna prava i obveze.

(2) Uz pristanak poslodavca može se odobriti nastavak rada kod poslodavca kazneniku kojem je izrečena kazna zatvora do šest mjeseci, ako uz nju nije izrečena zabrana obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti.

(3) Kazneniku koji samostalno obavlja gospodarsku i drugu djelatnost, a kojemu je izrečena kazna zatvora do šest mjeseci, može se odobriti nastavak obavljanja iste djelatnosti u ili izvan kaznionice, odnosno zatvora. Dok kaznenik samostalno obavlja gospodarsku ili drugu djelatnost, sam snosi troškove svojega smještaja i obavljanja djelatnosti u toj kaznionici, odnosno zatvoru.

(4) O molbi iz stavka 2. i 3. ovoga članka do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora odlučuje sudac izvršenja nadležan za upućivanje, a tijekom izdržavanja kazne zatvora sudac izvršenja prema mjestu izdržavanja kazne.

(5) Ministar pravosuđa donosi pobliže propise o načinu izvršavanja kazne zatvora pod uvjetima predviđenim u ovom članku.

Radno vrijeme

Članak 82.

(1) Radno vrijeme kaznenika određuje se po općim propisima.

(2) U kaznionici, odnosno zatvoru u kojem se ne može osigurati rad svim radno sposobnim kaznenicima koji žele raditi, prekovremeni rad nije dopušten.

Odmori

Članak 83.

(1) Odmor u tijeku rada, dnevni i tjedni odmor određuju se prema općim propisima.

(2) Godišnji odmor može trajati od osamnaest do trideset radnih dana, ovisno o duljini rada za vrijeme izdržavanja kazne, uvjetima rada i složenosti poslova radnog mjesta, što se pobliže uređuje Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.

Naknada za rad i nagrada

Članak 84.

(1) Naknada za rad kaznenika u kaznionici, odnosno zatvoru umnožak je osnovice za izračun naknade za rad i koeficijenta njegova radnog mjesta. Osnovica za izračun naknade za rad iznosi 20 % od bruto osnovice za obračun plaća državnih službenika i namještenika. Koeficijenti radnih mjesta kaznenika utvrđuju se Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Od naknade za rad kaznenik koji nije po drugoj osnovi osiguran može uplaćivati doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje najmanje prema bruto osnovici za obračun plaća državnih službenika i namještenika.

(3) Na naknadu za rad ne plaćaju se porezi i doprinosi.

(4) Kaznenika koji se ističe osobitim učincima rada može se izvanredno nagraditi u skladu s Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.

(5) Naknada za rad kaznenika kod privatnog poslodavca utvrđuje se prema općim aktima poslodavca. Tako utvrđena vrijednost rada uplaćuje se na račun kaznionice, odnosno zatvora, od koje se kazneniku isplaćuje naknada za rad u visini od 25 %, a ne može biti manja od naknade za rad propisane u stavku 1. ovoga članka.

Raspolaganje naknadom za rad i obvezna ušteđevina

Članak 85.

(1) Od naknade za rad kaznenika 30% se odvaja kao obvezna ušteđevina i polaže na banku ili štedionicu. Ostalim dijelom naknade za rad kaznenik slobodno raspolaže u skladu s odredbama kućnog reda.

(2) Na zahtjev kaznenika upravitelj može odobriti da se iznos iz stavka 1. ovoga članka upotrijebi u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Novčana pomoć

Članak 86.

Kaznenicima bez prihoda koji su stariji od šezdeset pet godina ili trajno radno nesposobnima ili nezaposlenima bez svoje krivnje dulje od tri mjeseca neprekidno osigurava se na teret državnog proračuna tromjesečna novčana pomoć u visini od 20 % umnoška osnovice za izračun naknade za rad i koeficijenta 1.

Povreda obveza iz ugovora o radu

Članak 87.

(1) Povrede obveza iz ugovora o radu jesu: kašnjenje na posao, neopravdano izbivanje s posla, napuštanje posla, namjerno dovođenje u stanje umanjene radne sposobnosti, namjerno oštećivanje sredstava za rad, te nepoštovanje organizacije i načina rada.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka kazneniku se može za svaki započeti sat kašnjenja na posao ili neopravdanog izbivanja s posla od naknade za rad odbiti razmjerni dio, može ga se premjestiti na drugo radno mjesto, te raskinuti ugovor o radu.

(3) Odluku o odbicima, premještanju i raskidu ugovora donosi poslodavac, o čemu pisanim putem obavješćuje kaznionicu, odnosno zatvor.

Pronalasci i tehnička unaprjeđenja

Članak 88.

Za pronalasci i tehnička unaprjeđenja ostvarena tijekom izdržavanja kazne zatvora kazneniku pripadaju prava prema općim propisima.

Naknada za vrijeme izobrazbe

Članak 89.

Kazneniku koji uredno izvršava obveze izobrazbe pripada naknada u visini od 25 % osnovice iz članka 84. stavka 1. ovoga Zakona pomnožene s koeficijentom 1, a izdatak je državnog proračuna.

Potvrda o radu

Članak 90.

Na kaznenikov zahtjev kaznionica, odnosno zatvor izdat će mu potvrdu o radnom mjestu i duljini rada tijekom izdržavanja kazne.

GLAVA XIII.

IZOBRAZBA KAZNENIKA

Organiziranje izobrazbe

Članak 91.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor u skladu sa svojim mogućnostima organizira osnovnu i strukovnu izobrazbu i stjecanje dodatnih radnih vještina kaznenika.

(2) Izobrazba se organizira u kaznionici, odnosno zatvoru i izvan kaznionice, odnosno zatvora, u skladu s općim propisima.

(3) Ministar pravosuđa uz suglasnost ministra prosvjete i športa donosi Pravilnik o osnovnoj i strukovnoj izobrazbi kaznenika.

Opismenjavanje i osnovno školovanje

Članak 92.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor, organizira osnovno školovanje do dvadeset jedne godine života kaznenika koji nemaju završenu osnovnu školu.

(2) Opismenjavanje nepismenih kaznenika organizira se neovisno o životnoj dobi.

Vrsta izobrazbe

Članak 93.

(1) Vrsta izobrazbe određuje se programom izvršavanja, a ovisi o sposobnostima i sklonostima kaznenika, trajanju kazne i drugim okolnostima značajnim za ostvarivanje svrhe izvršavanja kazne, te mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Nakon završene izobrazbe, odnosno dijela izobrazbe, kazneniku se daje svjedodžba iz koje ne smije biti vidljivo da je školovan u kaznionici, odnosno zatvoru.

(3) Kazneniku se može omogućiti stjecanje višeg i visokog stupnja izobrazbe na vlastiti trošak ako se program izobrazbe može uskladiti sa sigurnosnim razlozima.

GLAVA XIV.

VJEROISPOVIJEDANJE I DUŠOBRIŽNIŠTVO

Zadovoljavanje vjerskih potreba

Članak 94.

(1) Kaznenik ima pravo na vjeroispovijedanje koristeći vlastitu vjersku literaturu i stvari za religijsku uporabu. U slučaju zlouporabe stvari za religijsku uporabu mogu se oduzeti.

(2) Kaznenik ima pravo kontaktirati s vjerskim službenikom svoje vjerske zajednice.

Dušobrižništvo

Članak 95.

(1) U kaznionici, odnosno zatvoru u kojem je veći broj kaznenika iste vjere, vjerskom će se službeniku za potrebe vjerskih obreda najmanje jedanput tjedno osigurati prikladan prostor i vrijeme.

(2) Upravitelj može privremeno isključiti kaznenika iz sudjelovanja u vjerskom obredu ako je to nužno iz razloga održavanja sigurnosti i reda, o čemu će upoznati vjerskog službenika.

GLAVA XV.

ORGANIZIRANJE SLOBODNOG VREMENA KAZNENIKA

Korištenje slobodnog vremena

Članak 96.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor osigurat će prostor i opremu za svrhovito korištenje slobodnog vremena.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor organizira različite vrste aktivnosti za zadovoljavanje tjelesnih, duhovnih i kulturnih potreba kaznenika.

(3) Slobodno vrijeme kaznenika organizira se u: likovnim, tehničkim, glazbenim, literarnim, dramskim, novinarskim, informatičkim i sličnim radionicama, raspravnim klubovima, vježbaonicama i tome slično.

(4) Sadržaj organiziranoga slobodnog vremena određuje se programom izvršavanja.

(5) Kazneniku će se prema mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora omogućiti samoorganiziranje slobodnog vremena (hobby) na vlastiti trošak ako to ne narušava sigurnost i red i ne ometa druge kaznenike.

(6) Radi organiziranog sudjelovanja u predlaganju načina korištenja slobodnog vremena kroz različite aktivnosti za zadovoljavanje tjelesnih, duhovnih i kulturnih potreba, mogu se osnovati povjerenstva kaznenika.

(7) Broj, sastav, izbor i rad povjerenstava kaznenika utvrđuje se kućnim redom.

Knjižnica

Članak 97.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor opremit će knjižnicu dovoljnim brojem knjiga iz različitih područja.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor koji nema knjižnicu organizirat će posudbu knjiga iz mjesne knjižnice.

Nabava knjiga, novina i časopisa

Članak 98.

Kaznenik može nabavljati knjige, novine i časopise na vlastiti trošak. Knjige, novine i časopisi u zatvorenim kaznionicama, odnosno zatvorima nabavljaju se posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora.

Tjelovježba

Članak 99.

Kaznionica, odnosno zatvor, u skladu sa svojim mogućnostima, osigurat će kazneniku uvjete za tjelovježbu, šport i rekreaciju.

Priredbe

Članak 100.

Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će za kaznenike prigodna raznovrsna športsko-rekreacijska natjecanja, predavanja i umjetničke priredbe najmanje jedanput u tri mjeseca.

Radio i televizija

Članak 101.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će praćenje radijskog i televizijskog programa u skladu s kućnim redom.

(2) Organizirano praćenje televizijskog programa upravitelj može uskratiti kazneniku ako je to nužno radi održavanja reda i sigurnosti.

Stvar i djelo nastalo u slobodno vrijeme

Članak 102.

(1) Stvar ili drugo djelo kaznenika nastalo u slobodno vrijeme po naknadi troškova izrade kaznenikovo je vlasništvo. Tako nastala djela mogu postati vlasništvo kaznionice, odnosno zatvora samo uz suglasnost kaznenika i nakon isplate naknade za njegov rad.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će jedanput godišnje izložbu i prodaju stvari nastalih u slobodno vrijeme, uz pristanak kaznenika autora.

(3) Poblje propise o troškovima izrade, procjeni, izlaganju, pohranjivanju i prodaji stvari nastalih radom kaznenika u slobodnom vremenu donosi ministar pravosuđa.

GLAVA XVI.

LIJEČENJE I POSTUPAK S BOLESNIMA

Zaštita zdravlja

Članak 103.

(1) Kazneniku se osigurava liječenje i redovita briga o tjelesnom i duševnom zdravlju.

(2) Kaznenik je dužan poduzimati nužne mjere u svrhu zaštite zdravlja i higijene i držati se uputa liječnika o provedbi liječenja i sprječavanju zaraznih bolesti.

(3) Ambulanta kaznionice, odnosno zatvora mora biti opremljena u skladu s propisima iz područja zdravstva i opskrbljena priručnim spremištem lijekova.

Obvezan liječnički pregled

Članak 104.

(1) Prigodom prijama kaznenika na izdržavanje kazne zatvora, kao i prigodom otpusta obvezan je liječnički pregled. Podatke o stanju zdravlja liječnik unosi u zdravstveni karton i osobnik.

(2) Kaznenika koji je bolestan ili ozlijeđen, odnosno kod kojeg se na temelju njegova izgleda ili ponašanja može pretpostaviti da je tjelesno ili duševno bolestan, liječnik je obvezan pregledati i poduzeti sve potrebno da se bolest spriječi, liječi ili ne pogorša.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka na prijedlog i preporuku liječnika program izvršavanja će se uskladiti sa zdravstvenim stanjem kaznenika.

Ortopedska i druga pomagala

Članak 105.

Potreba nabave ortopedskog pomagala, naočala, slušnog aparata ili drugog pomagala na prijedlog liječnika kaznionice, odnosno zatvora, utvrđuje se u skladu s propisima iz područja zdravstva. Pri odlučivanju o troškovima uzet će se u obzir kaznenikove imovne mogućnosti i duljina izrečene kazne.

Smještaj radi liječenja

Članak 106.

(1) O smještaju kaznenika u bolesničku sobu iste kaznionice, odnosno zatvora radi liječenja odlučuje liječnik.

(2) U slučaju težih ili dugotrajnih bolesti za čije uspješno liječenje ne postoje uvjeti u kaznionici, odnosno zatvoru kaznenika će se na prijedlog liječnika premjestiti u kaznionicu, odnosno zatvor u kojem postoje uvjeti za takvo liječenje ili u zatvorsku bolnicu. Za vrijeme liječenja u zatvorskoj bolnici prema kazneniku će se provoditi program izvršavanja utvrđen u kaznionici, odnosno zatvoru iz kojeg je upućen na liječenje.

(3) Kad postoji opasnost ugrožavanja života kaznenika zbog dužeg prijevoza u kaznionicu, odnosno zatvor iz stavka 2. ovoga članka, kao i kad ne postoji mogućnost potrebnoga specijalističkog liječenja, na prijedlog liječnika kaznenika će se uputiti u zdravstvenu ustanovu. O upućivanju odlučuje Ministarstvo pravosuđa. U slučaju žurnosti o upućivanju će odlučiti upravitelj i o tome obavijestiti Ministarstvo pravosuđa.

(4) Vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi radi liječenja uračunava se u kaznu.

Specijalistički pregled

Članak 107.

(1) Kaznenik ima pravo tražiti pregled liječnika specijalista ako takav pregled nije odredio liječnik kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Ako liječnik specijalist utvrdi da specijalistički pregled nije bio nužan, troškove snosi kaznenik.

(3) Odobrenje i mjesto pregleda odredit će upravitelj ovisno o sigurnosnim razlozima.

(4) Liječnik specijalista može propisati isključivo lijekove koji se nalaze na pozitivnoj listi lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Liječenje zubi

Članak 108.

(1) Kazneniku će se liječiti i popravljati zubi.

(2) Stomatološka protetika se u skladu s propisima iz područja zdravstva omogućuje u pravilu na trošak kaznenika. Ako kaznenik nema sredstava, a stomatološka se protetika prema mišljenju liječnika kaznonice, odnosno zatvora ne može odgoditi bez opasnosti po zdravlje, troškovi se mogu naknaditi iz državnog proračuna.

Medicinski pokus i liječenje

Članak 109.

(1) Kaznenika se ne smije podvrgnuti niti jednom medicinskom ili drugom pokusu pa ni onda kad je s tim suglasan.

(2) Liječenje se neće primjenjivati bez pristanka kaznenika niti kad za to postoje medicinske indikacije, osim u slučajevima predviđenim propisima iz područja zdravstva.

Postupak pri odbijanju hrane

Članak 110.

Kaznenik koji ustrajno odbija hranu pod trajnim je liječničkim nadzorom. Kaznenika će se upozoriti da svojim postupkom ugrožava svoje zdravlje i život. Prisilno hranjenje nije dopušteno, a medicinska intervencija primijenit će se prema općim propisima medicine.

Zaštita majčinstva

Članak 111.

(1) Trudnici i majci s djetetom koje je rodila za vrijeme izdržavanja kazne zatvora osigurava se cjelovita zdravstvena zaštita u svezi s trudnoćom, porođajem i majčinstvom.

(2) Trudnicu će se šest tjedana prije poroda smjestiti u odjel za roditelje, a na prijedlog liječnika i prije, a nakon toga u odjel za majku s djetetom, u kojem, u pravilu, ostaje do navršene treće godine života djeteta.

(3) Ako trudnica kaznu zatvora izdržava u kaznionici, odnosno zatvoru u kojem nema odjela za roditelje, uputit će se u kaznionicu, odnosno zatvor u kojem takav odjel postoji ili na prijedlog liječnika u najbližu specijaliziranu zdravstvenu ustanovu.

(4) Porod trudnice kaznenice obaviti će se u specijaliziranoj zdravstvenoj ustanovi.

(5) Dijete će ostati uz majku na njezin zahtjev na temelju odluke centra za socijalnu skrb do navršene treće godine života, a nakon toga centar za socijalnu skrb poduzet će potrebne mjere za smještaj djeteta. Opremu za dijete te stručnu skrb i zdravstvenu zaštitu djeteta osigurava kaznionica, odnosno zatvor. Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog prava obavlja i Ministarstvo rada i socijalne skrbi. Ovlaštena osoba centra za socijalnu skrb obvezna je jedanput u tri mjeseca, a po potrebi i češće posjetiti kaznionicu, odnosno zatvor radi nadzora odnosa majke, te poduzeti odgovarajuće mjere ako je to potrebno.

(6) Kaznenica trudnica te majka i dijete imaju pravo na tjedne posjete članova obitelji.

(7) Poslove na kojima u kaznionici odnosno zatvoru može raditi trudnica, roditelja i majka uz koju je dijete do navršene tri godine života predlaže liječnik.

(8) Tijekom boravka djeteta uz majku kaznenicu, kaznionica, odnosno zatvor će osigurati boravak djeteta u predškolskoj ustanovi izvan kaznionice, odnosno zatvora.

Postupak s duševno oboljelima

Članak 112.

(1) Na temelju obrazloženog mišljenja stručnog tima zatvorske bolnice kaznenika koji za vrijeme izdržavanja kazne zatvora duševno oboli ili pokazuje teške duševne poremećaje sudac izvršenja može uputiti u psihijatrijsku ustanovu prema odredbama članka 22. do 38. Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama («Narodne novine», br. 111/97.). Sprovođenje u psihijatrijsku ustanovu obaviti će pripadnici nadzornog sektora, odnosno odjela.

(2) Troškove smještaja i liječenja duševno oboljelih snosi Ministarstvo zdravstva iz sredstava državnog proračuna.

(3) Liječenje u zdravstvenoj ustanovi može trajati najdulje do isteka kazne.

(4) Ako je liječenje dovršeno prije isteka kazne, sudac izvršenja odlučiti će o nastavku izdržavanja kazne. Vrijeme provedeno na liječenju uračunava se u kaznu.

Obavijest o bolesti

Članak 113.

O svakoj teškoj bolesti kaznenika, ako on sam nije u mogućnosti, kaznionica, odnosno zatvor obavijestiti će osobu koju on odredi ili članove obitelji.

Postupak u slučaju smrti

Članak 114.

(1) O kaznenikovoju smrti kaznionica, odnosno zatvor obavijestiti će najžurnije njegovu obitelj, sud upućivanja, sud koji je donio presudu u prvom stupnju, suca izvršenja i matičara na čijem se području nalazi kaznionica, odnosno zatvor.

(2) Posmrtni ostaci umrlog predat će se obitelji radi pokopa. Troškove pokopa snosi obitelj.

(3) Ako obitelj odbije preuzeti posmrtnu ostatku ili umrli nema obitelj, pokopat će se na mjesnom groblju na trošak centra za socijalnu skrb prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora. Centar za socijalnu skrb troškove pokopa može naknaditi iz ostavine umrlog kaznenika.

Troškovi liječenja izvan kaznionice, odnosno zatvora

Članak 115.

Za vrijeme boravka izvan kaznionice, odnosno zatvora, koje vrijeme se uračunava u kaznu, kaznenik ima pravo na zdravstvenu zaštitu na teret kaznionice, odnosno zatvora.

Postupak sa zdravstvenom dokumentacijom

Članak 116.

Tijekom izdržavanja kazne i prilikom otpusta kazneniku se može na njegov zahtjev dati potvrda o zdravstvenom stanju i tijeku liječenja.

GLAVA XVII.

DODIR S VANJSKIM SVIJETOM

Posjeti kazneniku

Članak 117.

(1) Kaznenik ima pravo na posjete članova obitelji dva puta mjesečno i blagdanom u trajanju najmanje jedan sat.

(2) Maloljetna djeca mogu posjećivati roditelja kaznenika svaki tjedan i blagdanom. Maloljetna djeca do četrnaest godina posjećuju kaznenika u pratnji odrasle osobe iz stavka 1. ovoga članka ili skrbnika.

(3) Kaznionica, odnosno zatvor će u skladu sa svojim mogućnostima posebno opremiti prostore za posjet djece iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Kaznenika po odobrenju upravitelja mogu posjećivati i druge osobe.

(5) Broj posjetitelja može se ograničiti do broja kojim se jamči sigurnost i red te sigurnost posjetitelja.

(6) Posjet se može prekinuti kad posjetitelj ili kaznenik unatoč opomeni krši odredbe ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(7) Posjetitelj odvjetnik, državni odvjetnik ili javni bilježnik može kazneniku predati spise ili dokumente u njegovoj pravnoj stvari.

(8) Posjetitelj mora dokazati svoju istovjetnost.

(9) Kaznionice, odnosno zatvori vode evidenciju posjetitelja, koja sadrži osobne podatke posjetitelja i datum posjeta.

Uskrata posjeta

Članak 118.

(1) Upravitelj može uskratiti posjet iz razloga sigurnosti.

(2) Upravitelj može u slučaju zloupotrebe uskratiti posjet odvjetnika koji kaznenika zastupa u pravnim stvarima, o čemu će obavijestiti kaznenika.

(3) Obrazloženu odluku o uskrati posjeta osoba iz stavka 2. ovoga članka upravitelj će uručiti kazneniku. Kaznenik ima pravo žalbe sudu izvršenja u roku od dvadeset četiri sata. Žalba ne zadržava izvršavanje.

Nadzor posjeta

Članak 119.

(1) Posjet se može nadzirati iz sigurnosnih razloga, s čim će posjetitelji na odgovarajući način biti upoznati.

(2) Posjet odvjetnika se ne nadzire.

Pretraga posjetitelja i stvari

Članak 120.

(1) U kaznionicama, odnosno zatvorima, može se obaviti pretraga posjetitelja i stvari.

(2) U slučaju sumnje na unos nedopuštenih stvari obavlja se temeljita osobna pretraga.

(3) Osobnu pretragu posjetitelja obavlja ovlaštena službena osoba istoga spola.

Posjet kaznionici, odnosno zatvoru

Članak 121.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor, omogućit će posjet predstavnicima ili ovlaštenim osobama tijela državne vlasti ili drugih tijela koja u skladu s ovim Zakonom i općim propisima, te međunarodnim pravom obavljaju nadzor nad radom kaznionica i zatvora.

(2) Upravitelj će omogućiti predstavnicima ili ovlaštenim osobama nadležnih državnih tijela obavljanje izvida i prikupljanje podataka potrebnih za vođenje kaznenog postupka.

(3) Ministarstvo pravosuđa može odobriti posjet predstavnicima:

1) institucija i udruga koje se bave zaštitom ljudskih prava zatvorenika,

2) sredstava javnog priopćavanja,

3) institucija, udruga i osobama koje se bave poslovima proučavanja suzbijanja i prevencije kriminala,

4) tijela jedinica lokalne samouprave i uprave.

(5) Svrhu posjeta posjetitelj mora obrazložiti pisanim putem.

(6) Ministarstvo pravosuđa može posjetitelju iz stavka 3. ovoga članka odobriti razgovor sa skupinom kaznenika ili s jednim kaznenikom.

(7) Ministarstvo pravosuđa može odobriti fotografiranje objekata u kaznionici, odnosno zatvoru. Zaposlenike i kaznenike u objektima može se fotografirati samo uz njihov pristanak.

(8) Posjetitelja će se upozoriti koji su podaci službena tajna te da se mogu objaviti jedino uz odobrenje Ministarstva pravosuđa.

(9) Podaci koji su službena i profesionalna tajna, a odnose se na pojedinačni kazneni predmet ili pojedinca, uskratit će se u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnosti podataka.

(10) Posjeti osoba iz stavka 3. ovoga članka mogu se odgoditi ili uskratiti iz sigurnosnih razloga.

Zaštita privatnosti

Članak 122.

(1) Upravitelj će zaposlenike i kaznenike upoznati s posjetiteljem iz članka 121. stavka 3. ovoga Zakona i objasniti im razlog posjeta.

(2) Kaznenik ima pravo odbiti susret s posjetiteljem, fotografiranje i snimanje.

Posjet konzularnih i diplomatskih predstavnika

Članak 123.

Konzularni i diplomatski predstavnici strane države mogu posjećivati kaznenika državljanina svoje države pod uvjetom uzajamnosti.

Dopisivanje

Članak 124.

(1) Kaznenik ima pravo na neograničeno dopisivanje.

(2) U zatvoru, zatvorenoj kaznionici i zatvorenom odjelu kaznionice sadržaj pisama se nadzire.

(3) Upravitelj zatvorene kaznionice, odnosno zatvora može uskratiti dopisivanje iz sigurnosnih razloga, o čemu će obavijestiti kaznenika. Presliku pisma s obrazloženom odlukom dostavit će sucu izvršenja, a pismo uložiti u osobnik. Protiv odluke upravitelja kaznenik može podnijeti žalbu sucu izvršenja.

(4) Kaznenik se ima pravo, bez ograničenja i nadzora sadržaja pisma, dopisivati s odvjetnikom i tijelima državne vlasti.

(5) Kaznenik se putem Ministarstva pravosuđa ima pravo dopisivati bez ograničenja s međunarodnim organizacijama za zaštitu ljudskih prava kojih je Republika Hrvatska članica.

(6) U slučaju sumnje na slanje i primanje nedopuštenih stvari ili stvari putem pisma, pismo upućeno kazneniku otvorit će se u njegovoj nazočnosti, a pismo koje šalje kaznenik može se pregledati u njegovoj nazočnosti. U slučaju pronalaženja nedopuštenih stvari ili stvari postupit će se u skladu sa člankom 60. stavkom 3. ovoga Zakona.

(7) Kaznenik može primiti i slati brzopjave u skladu s odredbama ovoga članka.

Telefonski razgovor

Članak 125.

(1) Kazneniku će se omogućiti telefonski razgovor u skladu s odredbama kućnog reda.

(2) Iz razloga sigurnosti razgovor se može nadzirati. Nadzor telefonskog razgovora određuje upravitelj ili od njega ovlaštena službena osoba.

(3) Troškove telefoniranja u pravilu snosi kaznenik.

(4) U kaznionici, odnosno zatvoru, kazneniku nije dopušteno korištenje prijenosnih sredstava za tehničko komuniciranje na daljinu.

Paketi

Članak 126.

(1) Kaznenik ima pravo najmanje jedanput mjesečno i prigodom blagdana primiti paket s prehrambenim i drugim dopuštenim stvarima.

(2) Pošiljatelj paketa obvezan je uz paket priložiti popis sadržaja.

(3) Paket otvara i pregledava ovlaštena službena osoba u nazočnosti kaznenika.

(4) S nedopuštenim, pokvarenim ili opasnim sadržajem paketa postupit će se u skladu sa člankom 60. stavkom 3. ovoga Zakona.

(5) Primitak paketa upravitelj može privremeno uskratiti iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga, o čemu će obavijestiti kaznenika, a obrazloženu odluku dostaviti sucu izvršenja.

(6) U slučaju iz stavka 4. i 5. ovoga članka kaznenik ima pravo žalbe sucu izvršenja.

Novac i vrijednosnice

Članak 127.

(1) Kaznenik ima pravo primiti i slati novac posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Novac kojim kaznenik slobodno raspolaže može u skladu s kućnim redom imati kod sebe ili na pologu novca.

(3) O prometu novca s pologa vodi se evidencija. Kaznenika će se najmanje jedanput mjesečno upoznati sa stanjem novca na pologu. Na kaznenikov zahtjev dio njegova novca položiti će se u banku ili štedionicu.

(4) Upravitelj može kazneniku prigodom korištenja pogodnosti izlazaka odobriti raspolaganje novcem iz obvezne uštedevine.

(5) Inozemna sredstva plaćanja položiti će se na štednju ili uručiti osobi koju kaznenik odredi, o čemu se kazneniku uručuje potvrda.

(6) Vrijednosni papiri pohranjuju se na polog dragocjenosti ili uručuju osobi koju kaznenik odredi, o čemu se kazneniku uručuje potvrda.

(7) Poblize propise o raspolaganju novcem donosi ministar pravosuđa.

GLAVA XVIII.

POGODNOSTI

Sadržaj i vrste pogodnosti

Članak 128.

(1) Pogodnosti su skup poticajnih mjera usmjerenih na pružanje povjerenja kazneniku, ublažavanje zatvorske stege, smanjivanje negativnih učinaka zatvaranja, održavanje i promicanje odnosa s obitelji, drugim ljudima i javnim službama, kao i poticanje vlastitog sudjelovanja u ostvarivanju programa izvršavanja, jačanje odgovornosti i samopouzdanja radi osposobljavanja kaznenika za život u skladu s pravnim poretkom i ispunjavanje građanskih obveza.

(2) Pogodnosti mogu biti redovite i izvanredne.

(3) Redovite pogodnosti sastoje se od:

1) ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora,

2) smanjivanja ograničenja kretanja unutar kaznionice, odnosno zatvora,

3) češćih dodira s vanjskim svijetom,

4) premještaja u kaznionicu, odnosno zatvor s blažim uvjetima izvršavanja kazne, u skladu sa člankom 153. ovoga Zakona.

(4) Izvanredne pogodnosti su izvanredni izlasci iz kaznionice, odnosno zatvora.

Redovite pogodnosti

Članak 129.

(1) Pogodnosti ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora jesu:

1) korištenje vlastitoga televizijskog prijamnika,

2) samostalna priprava hrane i napitaka,

3) uređenje životnog prostora osobnim stvarima,

4) češće primanje paketa i primanje paketa u većoj težini,

5) slobodno raspolaganje određenim novčanim iznosom s pologa unutar kaznionice, odnosno zatvora,

6) nagrađivanje novčano ili u stvarima.

(2) Pogodnosti smanjivanja ograničenja kretanja unutar kaznionice, odnosno zatvora jesu:

1) nezaključavanje prostorije za smještaj i boravak kaznenika,

2) produljeni boravak u zajedničkim prostorijama (čitaonica, knjižnica, prostorije za dnevni boravak, učionice, dvorana za tjelovježbu, športska igrališta, blagovaonica i drugi prostori i prostorije za korištenje slobodnog vremena),

3) produljeni boravak na zraku.

(3) Pogodnosti češćih dodira s vanjskim svijetom jesu:

1) češći i dulji posjeti obitelji i trećih osoba s nadzorom ili bez nadzora u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) telefoniranje bez nadzora,

3) boravak s bračnim ili izvanbračnim drugom u posebnoj prostoriji bez nadzora,

4) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u poluotvorenom ili otvorenom odjelu u kaznionici, odnosno zatvoru ili izvan kaznionice, odnosno zatvora,

5) izlazak izvan zatvorene kaznionice, odnosno zatvora pod nadzorom radi posjeta obitelji ili obavljanja privatnog posla u trajanju do četiri sata ne računajući vrijeme potrebno za putovanje,

6) izlazak s posjetiteljem u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor u trajanju od dva do dvadeset četiri sata,

7) izlazak bez posjeta u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor u trajanju od dva do osam sati,

8) izlazak radi posjeta članovima obitelji ili drugoj osobi u slobodno vrijeme do dva puta mjesečno u ukupnom trajanju do četiri dana (devedeset šest sati), a u mjesecu u kojem je Uskrs, Božić ili Dan državnosti do šest dana (sto četrdeset četiri sata),

9) raspored u odjel s blažim uvjetima izdržavanja kazne iste kaznionice, odnosno zatvora.

(4) Rješenje o odobravanju i uskrati pogodnosti unosi se u osobnik.

(5) Zbog neopravdanog kašnjenja s pogodnosti izlaska u trajanju duljem od dvadeset četiri sata upravitelj će dati nalog za raspisivanje tjeralice.

Izvanredne pogodnosti izlazaka

Članak 130.

(1) Upravitelj može kazneniku odobriti izvanredni izlazak radi:

1) nazočnosti pokopu člana obitelji,

2) posjeta teško bolesnom članu obitelji,

3) rođenja, krštenja i vjenčanja u obitelji,

4) odlaska na sud ili tijelo uprave zbog sudskog ili upravnog postupka radi ostvarenja pravnih interesa.

(2) Izvanredni izlasci iz stavka 1. ovoga članka odobravaju se jednokratno bez nadzora u trajanju do tri dana, ne računajući vrijeme potrebno za putovanje.

(3) Kazniku se može odobriti izvanredna pogodnost izlaska iz kaznionice, odnosno zatvora na vlastiti trošak pod nadzorom ili bez nadzora radi obavljanja neodgodivog i važnog posla u trajanju do tri dana, ne računajući vrijeme potrebno za putovanje.

(4) Molbi za izvanredni izlazak kaznik će priložiti dokumentaciju u svezi s razlogom zbog kojeg izlazak traži.

(5) Zbog neopravdanog kašnjenja u trajanju duljem od dvadeset četiri sata upravitelj će dati nalog za raspisivanje tjeralice.

Uvjeti za odobravanje pogodnosti izlaska

Članak 131.

(1) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora, može se odobriti kazniku nakon izdržane jedne trećine pravomoćno izrečene kazne u trajanju do deset godina.

(2) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora, može se odobriti kazniku nakon izdržane jedne polovice pravomoćno izrečene kazne u trajanju od deset godina ili dulje.

(3) Pri odobravanju pogodnosti izlaska može se zatražiti mišljenje centra za socijalnu skrb i državnog odvjetništva.

(4) Mišljenje iz stavka 3. ovoga članka zatražit će se ako je kaznik osuđen ili je prije osuđivan zbog kaznenih djela navedenih u članku 181. točki 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine», br. 110/97.).

(5) Prije odobravanja pogodnosti izlaska kazneniku koji izdržava kaznu zatvora u trajanju od deset godina ili dulje, osim mišljenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka zatražit će se i mišljenje Ministarstva pravosuđa.

(6) Pogodnosti izlaska ne mogu se koristiti izvan područja Republike Hrvatske.

Odlučivanje o pogodnosti

Članak 132.

(1) O pogodnosti rješenjem odlučuje upravitelj na temelju procjene uspješnosti programa izvršavanja.

(2) Prilikom odlučivanja o pogodnosti upravitelj će se voditi načelom individualizacije izvršavanja kazne.

(3) Upravitelj odlučuje o potrebi nadzora, naknadi troškova, te o potrebi prijavljivanja policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti kao i o ispunjavanju obveza utvrđenih programom izvršavanja.

(4) Prijavljivanje policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti kaznenika iz članka 131. stavka 4. ovoga Zakona obvezatno je.

(5) Poblize propise o pogodnostima kaznenika donosi ministar pravosuđa.

GLAVA XIX.

RED I SIGURNOST

Ponašanje kaznenika

Članak 133.

(1) Tijekom izdržavanja kazne zatvora kaznenik se mora ponašati u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, te izvršavati naredbe osoba ovlaštenih za sudjelovanje u postupku izvršavanja kazne zatvora osim kad bi izvršavanje naredbe bilo kažnjiva radnja ili bi tom radnjom kaznenik prekršio odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Organizacija života i rada u kaznionici, odnosno zatvoru uređuje se kućnim redom i dnevnim rasporedom koji donosi upravitelj uz suglasnost ministra pravosuđa.

Pretraga i pregled tijela

Članak 134.

(1) Kaznenika i njegove stvari može se u svako doba pretražiti.

(2) Kaznenika smije pretražiti samo ovlaštena službena osoba istoga spola.

(3) Pregled tijela koji uključuje razodijevanje obavljaju najmanje dvije ovlaštene službene osobe u zatvorenoj prostoriji bez nazočnosti drugih osoba.

(4) Pregled tjelesnih otvora može obaviti samo liječnik.

Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti

Članak 135.

(1) Prema kazneniku kod kojeg postoji opasnost od bijega, nasilnih radnji prema osobama ili stvarima, opasnost od samoubojstva ili samoozljeđivanja, ili ugrožavanja sigurnosti i reda koje se na drugi način ne mogu otkloniti, mogu se narediti posebne mjere održavanja reda i sigurnosti.

(2) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti jesu:

1) pojačani nadzor,

2) oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno,

3) odvajanje od ostalih kaznenika,

4) smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari,

5) smještaj na odjel pojačanog nadzora,

6) vezanje ruku lisicama, a po potrebi i nogu,

7) osamljenje,

8) testiranje na zarazne bolesti i opojna ili psihoaktivna sredstva.

(3) Prema kazneniku može se narediti više mjera istodobno.

Izvršavanje posebnih mjera sigurnosti

Članak 136.

(1) Posebne mjere sigurnosti osim mjere iz članka 135. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona naređuje upravitelj. U slučaju koji ne trpi odgodu, mjeru može narediti i drugi službenik kojeg upravitelj unaprijed ovlasti, osim mjeru iz članka 135. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona, koju može narediti samo upravitelj.

(2) Državni službenik koji je naredio mjeru sigurnosti o tome bez odgode obavještava upravitelja koji će mjeru odmah potvrditi ili ukinuti.

(3) O mjeri iz članka 135. stavka 2. točke 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona upravitelj će pisanim putem u roku od četrdeset osam sati izvijestiti suca izvršenja.

(4) Izvršavanje mjere će se obustaviti ako su prestali razlozi zbog kojih je naređena.

(5) Mjera iz članka 135. stavka 2. točke 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona izvršava se pod nadzorom liječnika.

(6) Pojačani nadzor predstavlja češće motrenje kaznenika noću i danju, a izvršava se na način da se ne remeti svakodnevna aktivnost kaznenika.

(7) Oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno izvršava se privremeno dok postoje razlozi iz članka 135. stavka 1. ovoga Zakona.

(8) Odvajanje od ostalih kaznenika izvršava se smještajem kaznenika u posebnu prostoriju najdulje do dvadeset jedan dan. Tijekom izvršavanja ove mjere kaznenik sudjeluje u svim aktivnostima utvrđenim programom izvršavanja koje se mogu provoditi u prostoriji u kojoj je kaznenik smješten.

(9) Smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari može trajati najdulje četrdeset osam sati jednokratno. Upravitelj će pribaviti suglasnost liječnika za izvršavanje ove mjere u roku od šest sati od početka njezina izvršavanja. Tijekom izvršavanja ove mjere kazneniku se jamči nesmetano zadovoljavanje fizioloških potreba. Uz ovu mjeru obvezno se izvršava i mjera iz članka 135. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona. Nadzor liječnika obavezan je najmanje jedanput u dvadeset četiri sata.

Smještaj na odjel pojačanog nadzora

Članak 137.

(1) Smještaj na odjel pojačanog nadzora može se narediti samo u zatvorenim kaznionicama, odnosno zatvorima.

(2) Rješenje o mjeri upravitelj dostavlja u roku od tri dana Ministarstvu pravosuđa i sucu izvršenja.

(3) Protiv rješenja o mjeri iz stavka 1. ovoga članka kaznenik može podnijeti žalbu sucu izvršenja u roku od tri dana od primitka rješenja. Žalba ne zadržava izvršavanje.

(4) Tijekom izvršavanja ove mjere kaznenik sudjeluje u svim aktivnostima utvrđenim programom izvršavanja koje se organiziraju na ovom odjelu.

(5) Mjera se obvezno preispituje svaka tri mjeseca, a u slučaju ponovljene odluke može se izjaviti žalba sucu izvršenja u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.

Vezanje

Članak 138.

(1) Vezanje lisicama ne smije se primijeniti kao mjera kažnjavanja već isključivo radi ograničenja kretanja.

(2) Vezanje lisicama može trajati jednokratno najdulje dvanaest sati u dvadeset četiri sata.

Osamljenje

Članak 139.

(1) Kazneniku koji svojim postupcima ozbiljno ugrožava sigurnost može se izreći osamljenje u trajanju neprekidno najdulje do tri mjeseca. Tijekom kalendarske godine ova se mjera može primijeniti najviše dva puta.

(2) Osamljenjem se kazneniku onemogućuje veza s drugim kaznenicima izdvajanjem iz skupnog načina izdržavanja kazne zatvora i zajedničkih aktivnosti.

(3) Osamljenje na prijedlog upravitelja i uz prethodno mišljenje liječnika rješenjem izriče sudac izvršenja u roku od petnaest dana od dana primitka prijedloga. Upravitelj o prijedlogu izvješćuje Ministarstvo pravosuđa.

(4) Osamljenje se izvršava pod stalnim nadzorom liječnika, koji je kaznenika obvezan pregledati najmanje dvaput tjedno.

(5) Tijekom izvršavanja osamljenja kazneniku se može omogućiti rad u prostorijama u kojima se mjera izvršava.

(6) Kaznenik za vrijeme izvršavanja osamljenja može koristiti dopuštene osobne stvari, čitati dnevni tisak i knjige, dopisivati se, slušati radio.

(7) Prostorija u kojoj se izvršava osamljenje mora biti opremljena i odgovarati uvjetima prostorije iz članka 147. stavka 4. ovoga Zakona.

(8) Od započinjanja i izvršavanja osamljenja odustat će se ako prema mišljenju liječnika ne postoje uvjeti, o čemu će se odmah obavijestiti suca izvršenja. Sudac izvršenja odlučuje o obustavi osamljenja.

Testiranje na opojna sredstva i zarazne bolesti

Članak 140.

(1) U slučaju sumnje na zarazne bolesti ili uzimanja opojnih ili psihoaktivnih sredstava dopušteno je kaznenika testirati uzimanjem uzoraka krvi ili mokraće, prema pravilima medicinske struke, odnosno korištenjem odgovarajućeg testa.

(2) Radi izvršavanja ove mjere dopuštena je uporaba mjere iz članka 135. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona.

GLAVA XX.

PRISILA

Primjena sredstava prisile

Članak 141.

(1) Sredstva prisile mogu se primijeniti samo kad je to nužno da se spriječi bijeg zatvorenika, tjelesni napad na službene ili druge osobe, nanošenje ozljeda drugim osobama, samoozljeđivanje, namjerno prouzročivanje materijalne štete, ili radi svladavanja pasivnog ili aktivnog otpora zatvorenika.

(2) Prisila se može primijeniti i protiv osoba koje oslobađaju zatvorenike, napadaju na zatvorenike, protupravno ulaze u objekt ili prostore kaznionice, odnosno zatvora ili ako se neovlašteno nalaze unutar objekta ili prostora kaznionice, odnosno zatvora. Ove osobe zadržavaju se do dolaska ovlaštenih osoba Ministarstva unutarnjih poslova.

(3) Aktivni otpor postoji kad zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

(4) Pasivni otpor postoji kada zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ne ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

Sredstva prisile

Članak 142.

(1) Sredstva prisile jesu:

1) zahvati privođenja i obrane,

2) gumena palica,

3) mlazovi s vodom,

4) podražavajuća kemijska sredstva,

5) vatreno oružje.

(2) Između sredstava prisile odabire se ono koje najmanje ugrožava zdravlje i život pojedinca, kojim se uspješno svladava otpor, a razmjerno je pogibelji koja prijete.

(3) O primjeni sredstva prisile usmeno i jasno će se upozoriti osobe prema kojima se sredstvo namjerava primijeniti, osim ako se radi o istodobnom ili izravno predstojećem protupravnom napadu.

(4) Za svladavanje pasivnog otpora ovlaštena službena osoba može primijeniti samo zahvate privođenja.

(5) Sredstva prisile iz točke 1., 2., 3., 4. i 5. stavka 1. ovoga članka mogu se primijeniti u slučajevima iz članka 141. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Primjenu sredstva prisile iz točke 3. i 4. stavka 1. ovoga članka može narediti samo upravitelj.

(7) Sredstva prisile iz točke 5. stavka 1. ovoga članka može iznimno po vlastitoj procjeni primijeniti ovlaštena službena osoba u slučaju iz članka 143. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

(8) Nakon primjene sredstva prisile obavezan je liječnički pregled zatvorenika, koji se nakon dvanaest sati ponavlja.

(9) O primjeni sredstva prisile iz točke 2., 3., 4. i 5. stavka 1. ovoga članka upravitelj će najkasnije u roku od dvadeset četiri sata pisanim putem izvijestiti Ministarstvo pravosuđa i suca izvršenja.

(10) Poblje propise o načinu primjene sredstva prisile donosi ministar pravosuđa.

Vatreno oružje

Članak 143.

(1) Vatreno oružje može se primijeniti samo:

1) ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život zatvorenika, zaposlenika ili drugih osoba zatečenih u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) radi onemogućavanja bijega zatvorenika iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora pri svladavanju vanjskog zida, a drugim se sredstvom ne može onemogućiti bijeg,

3) radi onemogućavanja bijega zatvorenika prigodom sprovođenja, ako se drugim sredstvima ne može onemogućiti bijeg i ako se radi o kazneniku koji izdržava kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu ili se radi o pritvoreniku protiv kojega se vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od deset godina ili teža kazna.

(2) O primjeni vatrenog oružja iz točke 2. stavka 1. ovoga članka pripadnik nadzornog sektora, odnosno odjela upozorit će zatvorenika, nakon toga ispalit će metak upozorenja, a zatim će vatreno oružje primijeniti nastojeći da ne ozlijedi vitalne organe zatvorenika.

(3) Pripadnik nadzornog sektora, odnosno odjela neće primijeniti vatreno oružje ako bi se time ugrozio život druge osobe.

Postupanje prilikom bijega

Članak 144.

(1) Ovlaštena službena osoba bez odgode će poduzeti radnje da neposredno odbjeglog zatvorenika onemogući u bijegu.

(2) O svakom pokušaju bijega ili bijegu ovlaštena službena osoba odmah izvješćuje upravitelja, a upravitelj Ministarstvo pravosuđa, te suca izvršenja.

(3) Upravitelj će o bijegu zatvorenika odmah obavijestiti policijsku upravu prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora radi poduzimanja mjera traganja, izdavanja tjeralice i utvrđivanja činjenica u svezi s bijegom.

(4) Bijegom se smatra i svako udaljenje iz kaznionice, odnosno zatvora u trajanju duljem od dvadeset četiri sata.

(5) Za vrijeme bijega izvršavanje kazne zatvora ne teče.

GLAVA XXI.

STEGOVNI PRIJESTUPI, MJERE I POSTUPAK

Stegovni prijestupi

Članak 145.

(1) Stegovni prijestupi jesu teže ili lakše povrede reda, sigurnosti i drugih pravila ponašanja kaznenika za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Lakši stegovni prijestupi jesu:

1) ugrožavanje svojega zdravlja samoozljeđivanjem ili na drugi način,

2) posjedovanje ili uzimanje lijekova bez posebnog odobrenja,

3) posjedovanje ili korištenje nedopuštene stvari, uključujući i novac,

4) davanje drugom na korištenje stvari za koju samo on ima dopuštenje,

5) nepovlasno korištenje tuđe stvari,

6) boravak u prostoru u kojem se prema dnevnom rasporedu ne bi trebao nalaziti,

7) narušavanje mira (vikanje, preglasno slušanje radijskog i televizijskog prijamnika, lupanje, bacanje stvari i sl.),

8) vrijeđanje ili nepristojno ponašanje,

9) neovlašteno kontaktiranje s drugom osobom,

10) poticanje drugog kaznenika na ponašanje koje je lakši stegovni prijestup,

11) ponašanje koje je kažnjiva radnja,

12) odbijanje izvršavanja zakonite naredbe ovlaštene službene osobe,

13) neopravdano kašnjenje s pogodnosti izlaska,

14) namjerno onečišćenje prostora kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Teži stegovni prijestupi jesu:

1) sudjelovanje u pobuni,

2) bijeg ili pokušaj bijega iz kaznionice, odnosno zatvora ili tijekom sprovođenja,

3) neovlašteno napuštanje kaznionice, odnosno zatvora,

4) nasilničko ponašanje,

5) zadržavanje bilo koje osobe protiv njezine volje,

6) posjedovanje ili korištenje opasne stvari,

7) sprječavanje pristupa u bilo koji dio kaznionice, odnosno zatvora službenoj ili drugoj osobi koja se po odobrenju nalazi u kaznionici ili zatvoru,

8) tjelesni napad na bilo koju osobu,

- 9) namjerno ili grubom nepažnjom ugrožavanje tuđeg zdravlja,

- 10) sprječavanje ovlaštene službene osobe ili bilo koje druge osobe koja je uključena u provedbu programa izvršavanja u obavljanju zadaća,

- 11) posjedovanje ili uzimanje bilo kojega opojnog ili psihoaktivnog sredstva,

- 12) odbijanje testiranja na opojna ili psihoaktivna sredstva i zarazne bolesti,

- 13) namjerno paljenje stvari ili izazivanje požara,

- 14) oštećivanje ili uništavanje sredstva za rad,

- 15) grubo zanemarivanje osobne higijene,

- 16) bavljenje hazardnim igrama,

- 17) namjerno ugrožavanje svojega zdravlja radi onesposobljavanja za izvršavanje obveza,

- 18) namjerno ili grubom nepažnjom uništenje ili oštećenje tuđe imovine,

- 19) otpor zdravstvenom pregledu ili mjerama sprječavanja opasnosti od zaraze,

- 20) poticanje drugog kaznenika na ponašanje koje je teži stegovni prijestup,

- 21) odbijanje izvršavanja zakonite naredbe ovlaštene službene osobe zbog čega su nastupile ili mogle nastupiti štetne posljedice,

22) namjerno znatnije onečišćenje prostora kaznionice, odnosno zatvora,

23) zanemarivanje obveze na radu koje je izazvalo ili moglo izazvati težu štetnu posljedicu,

24) davanje lažne obavijesti zbog koje je nastala ili mogla nastati šteta većih razmjera,

25) podučavanje o načinu izvršavanja kaznenog djela prenošenjem osobnog iskustva ili na drugi način.

(4) Teži stegovni prijestup je svako ponašanje koje je kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Stegovne mjere

Članak 146.

(1) Za počinjene stegovne prijestupe izriču se stegovne mjere.

(2) Stegovne mjere jesu:

1) ukor,

2) ograničenje ili privremena uskrata prava primitka paketa do tri mjeseca,

3) ograničenje ili privremena uskrata raspolaganja novcem u kaznionici, odnosno zatvoru do tri mjeseca,

4) uskrata pojedinih ili svih pogodnosti iz članka 129. i 130. ovoga Zakona,

5) upućivanje u samicu do dvadeset jedan dan u slobodno vrijeme ili tijekom cijeloga dana i noći.

(3) Imovinska korist i stvar koju kaznenik stekne suprotno odredbama ovoga Zakona i kućnog reda oduzet će se. Rješenje donosi upravitelj. Protiv ovog rješenja kaznenik ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja sucu izvršenja. Žalba ne zadržava izvršavanje rješenja.

Stegovna mjera upućivanja u samicu

Članak 147.

(1) Stegovna mjera upućivanja u samicu razumijeva isključenje kaznenika iz zajedničkih aktivnosti s drugim kaznenicima u slobodno vrijeme ili tijekom cijeloga dana i noći.

(2) Stegovna mjera upućivanja u samicu može se izreći samo za teže stegovne prijestupe.

(3) Prije izvršavanja stegovne mjere upućivanja u samicu obvezan je liječnički pregled.

(4) Prostorija u kojoj se izvršava stegovna mjera upućivanja u samicu mora imati najmanje 4 m² i 10 m³ prostora, mora biti zračna, osvijetljena danjim i umjetnim svjetlom, zagrijana u skladu s klimatskim uvjetima, opremljena posteljom i posteljinom, stolom i stolcem. Kazneniku se mora osigurati neograničen pristup vodi za piće i sanitarnim uređajima.

(5) U prostoriji u kojoj se izvršava stegovna mjera upućivanja u samicu kaznenik smije čitati i pisati, a mora mu se osigurati boravak na zraku u trajanju najmanje jedan sat dnevno bez dodira s drugim kaznenicima.

(6) Tijekom izvršavanja stegovne mjere upućivanja u samicu obvezan je nadzor liječnika najmanje jedanput u dvadeset četiri sata. Nalaz i zapažanja liječnika, te drugih ovlaštenih službenih osoba unose se u knjigu izvršavanja stegovne mjere samice.

Postupak za izricanje i izvršavanje stegovne mjere

Članak 148.

(1) Prijedlog za pokretanje stegovnog postupka podnosi čelnik ustrojbene jedinice kaznonice, odnosno zatvora u čijem je djelokrugu prijestup počinjen. Prijedlog za pokretanje postupka uručuje se kazneniku, čime započinje stegovni postupak. Stegovni postupak je žuran, a vodi se u skladu s odredbama Zakona o kaznenom postupku kojima se uređuje skraćeni postupak, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Vođenje postupka zbog lakšega stegovnog prijestupa zastarijeva u roku od mjesec dana od dana saznanja za počinjeni prijestup i počinitelja, a najdulje u roku od dva mjeseca od dana počinjenja prijestupa. Vođenje postupka zbog težega stegovnog prijestupa zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za počinjeni prijestup i počinitelja, a najdulje u roku od šest mjeseci od dana počinjenja prijestupa.

(3) Stegovni postupak na zahtjev čelnika ustrojbene jedinice ili na vlastiti poticaj pokreće, vodi i odluku donosi upravitelj ili osoba koju on odredi.

(4) Stegovni postupak pokreće se u roku od tri dana od saznanja za počinjenje. Tijekom stegovnog postupka od kaznenika se uzima pisana izjava, ispituju se svjedoci, a po potrebi se pribavlja mišljenje ovlaštenih službenih osoba uključenih u provedbu programa izvršavanja, te obavlja očevid.

(5) Tijekom stegovnog postupka vodi se zapisnik koji se pohranjuje u osobnik. Zapisnik sadrži provedene dokaze i rješenje o izrečenoj stegovnoj mjeri.

(6) Kazneniku se uručuje primjerak rješenja o izrečenoj stegovnoj mjeri, na koje ima pravo žalbe sucu izvršenja u roku četrdeset osam sati od primitka rješenja. Žalba ne zadržava izvršavanje rješenja. Sudac izvršenja o žalbi će odlučiti u roku od četrdeset osam sati. Ako sudac izvršenja preinači odluku upravitelja, upravitelj može u roku od četrdeset osam sati zahtijevati da o tome konačnu odluku donese sudsko vijeće. Zahtjev upravitelja zadržava izvršavanje odluke suca izvršenja. Po pravomoćnosti rješenja stegovne mjere se upisuju u posebni obrazac osobnika i knjigu stegovnih mjera.

(7) Tijekom stegovnog postupka zbog težega stegovnog prijestupa kaznenik ima pravo na pomoć branitelja, o čemu će ga upravitelj upozoriti prigodom donošenja odluke o pokretanju stegovnog

postupka. Ako kaznenik u roku od dvadeset četiri sata od upozorenja ne osigura nazočnost branitelja, postupak će se voditi bez njegove nazočnosti.

(8) Tijekom stegovnog postupka iz sigurnosnih razloga kaznenika se može odvojiti od ostalih kaznenika u skladu sa člankom 135. i 136. ovoga Zakona.

(9) Od pokrenutoga stegovnog postupka može se odustati ako je kaznenika dovoljno samo opomenuti. Kod lakših stegovnih prijestupa kaznenika će se se oglasiti krivim, ali se može osloboditi izricanja stegovne mjere.

(10) Izvršavanje izrečene mjere iz članka 146. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona može se odgoditi za vrijeme do tri mjeseca. Mjera se neće izvršiti ako kaznenik u tom razdoblju ne počini drugi stegovni prijestup.

(11) Upravitelj može ako nastupe nove okolnosti ili to ocijeni svrhovitijim izrečenu mjeru ublažiti ili odustati od njezina izvršavanja.

(12) U slučaju stegovnog prijestupa počinjenog protiv upravitelja, stegovni postupak pokreće, vodi i mjeru izriče sudac izvršenja.

(13) Ako se kaznenika tijekom izdržavanja kazne premjesti u drugu kaznionicu, odnosno zatvor, ovlast za izricanje stegovne mjere prelazi na upravitelja kaznionice, odnosno zatvora u koji je premješten.

(14) Izvršavanje izrečene stegovne mjere nastavlja se i nakon premještaja kaznenika u drugu kaznionicu, odnosno zatvor.

(15) Izvršavanje izrečene stegovne mjere obustavlja se danom otpuštanja kaznenika s izdržavanja kazne.

(16) Izvršavanje izrečene stegovne mjere zastarijeva u roku od trideset dana od pravomoćnosti, osim mjere upućivanja u samicu, izvršavanje koje zastarijeva u roku od tri mjeseca.

(17) Način izvršavanja izrečenih stegovnih mjera pobliže se uređuje kućnim redom.

Postupak zbog počinjenja novoga kaznenog djela tijekom izdržavanja kazne

Članak 149.

(1) Ako kaznenik na izdržavanju kazne zatvora počini kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, a za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do šest mjeseci, kaznit će se stegovno.

(2) Ako kaznenik počini koje drugo kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, upravitelj će o tome odmah obavijestiti nadležnoga državnog odvjetnika. Upravitelj može narediti privremeno odvajanje kaznenika od ostalih kaznenika u skladu sa člankom 135. i 136. ovoga Zakona, do odluke suda.

(3) O počinjenom kaznenom djelu za vrijeme boravka kaznenika izvan kaznionice, odnosno zatvora, za koje se progoni po službenoj dužnosti, policijska uprava i državno odvjetništvo obvezni su obavijestiti kaznionicu, odnosno zatvor.

Naknada štete

Članak 150.

(1) Kaznenik je obvezan naknaditi materijalnu štetu koju je počinio stegovnim prijestupom za vrijeme izdržavanja kazne.

(2) Visina štete utvrđuje se u stegovnom postupku na prijedlog ovlaštene osobe kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Protiv rješenja o naknadi štete kaznenik ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja sucu izvršenja. Žalba zadržava izvršavanje rješenja. Pravomoćno rješenje o naknadi štete ovršna je isprava.

GLAVA XXII.

PREMJEŠTAJ

Premještaj

Članak 151.

(1) Ministarstvo pravosuđa odlučuje o premještaju kaznenika na temelju njegove molbe ili molbe članova njegove obitelji na koju je kaznenik dao pristanak, te na prijedlog upravitelja.

(2) Uz molbu kaznenika za premještaj dostavlja se i mišljenje kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Kaznenika kojem ostatak kazne ne prelazi šest mjeseci može se premjestiti uz njegovu suglasnost na daljnje izdržavanje kazne iz kaznionice u zatvor.

Prijedlog za premještaj

Članak 152.

(1) Upravitelj može predložiti premještaj kaznenika radi ostvarivanja programa izvršavanja ili kad je to nužno zbog organizacije izvršavanja kazne i sigurnosti.

(2) Upravitelj će predložiti premještaj kaznenika iz otvorene kaznionice ili odjela zatvora u zatvorenu kaznionicu, odnosno zatvor, ako mu je u stegovnom postupku izrečena stegovna mjera upućivanja u samicu u trajanju duljem od pet dana ili je protiv njega u tijeku novi kazneni postupak ili učestalo zlorabi pogodnosti.

(3) Troškove premještaja u slučaju bijega ili zlouporabe pogodnosti snosi kaznenik.

(4) Ako je to nužno zbog organizacije izvršavanja kazne zatvora i sigurnosti, odluku o premještanju kaznenika u drugu kaznionicu, odnosno zatvor, ministar pravosuđa može donijeti i bez prijedloga upravitelja.

Premještanje u blaže uvjete izdržavanja kazne

Članak 153.

Upravitelj obvezno razmatra mogućnost premještanja kaznenika u odjel ili kaznionicu s blažim uvjetima izdržavanja kazne nakon izdržane pola izrečene kazne, a nakon toga svakih šest mjeseci.

Rješenje o premještanju

Članak 154.

(1) Rješenje o premještanju kaznenika mora biti doneseno u roku od petnaest dana od dostave molbe ili prijedloga i potanko obrazloženo.

(2) Protiv rješenja kaznenik ima pravo žalbe sudu izvršenja u roku od tri dana od primitka rješenja. Žalba zadržava izvršavanje rješenja.

(3) Sudac izvršenja odlučit će o žalbi u roku od osam dana.

(4) Ako je molba za premještanje odbijena, novu molbu kaznenik može podnijeti po proteku šest mjeseci od podnošenja prethodne molbe.

GLAVA XXIII.

PREKID IZDRŽAVANJA KAZNE

Razlozi za prekid izdržavanja kazne zatvora

Članak 155.

(1) Prekid izdržavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: prekid) znači privremeno otpuštanje kaznenika iz kaznionice, odnosno zatvora, za koje vrijeme izvršavanje kazne zatvora ne teče.

(2) Prekid se može odobriti iz sljedećih razloga:

1) ako kaznenik oboli od teže akutne bolesti ili mu se kronična bolest pogorša, a nema uvjeta za liječenje u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) zbog smrtnog slučaja, teške bolesti ili obveze izbivanja člana obitelji kaznenika, čime on postaje jedini obvezni uzdržavatelj malodobne djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja ili posvojitelja ili posvojenika koji nemaju vlastitih sredstava za život i nisu radno sposobni, te im je potrebno osigurati trajniju skrb,

3) radi obavljanja ili dovršetka neodgovodivih sezonskih radova ili radova izazvanih elementarnom nepogodom ili kakvim drugim nepredvidivim događajem, a u obitelji kaznenika nema druge radnosposobne osobe,

4) u slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske.

Postupak odobravanja prekida

Članak 156.

(1) Prekid se može odobriti na molbu kaznenika ili člana njegove obitelji, s kojom se on suglasi, ili na prijedlog upravitelja.

(2) Prekid može trajati od trideset dana do devedeset dana u dvanaest mjeseci, a radi liječenja najdulje dvanaest mjeseci.

(3) Rješenje o prekidu donosi sudac izvršenja.

(4) Rješenje o prekidu dostavlja se kazneniku, kaznionici, odnosno zatvoru, centru za socijalnu skrb, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu kaznenikova prebivališta, odnosno boravišta, sudu upućivanja, Ministarstvu pravosuđa i zdravstvenoj ustanovi ako je prekid odobren radi bolničkog liječenja, te sucu izvršenja prema mjestu korištenja prekida.

(5) Za vrijeme trajanja prekida osuđenik se mora javljati svakih sedam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta, osim u slučaju bolničkog liječenja. Policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti suca izvršenja u slučaju nejavljanja osuđenika.

(6) Osuđenik je obvezan javiti se u kaznionicu, odnosno zatvor, najkasnije na dan isteka odobrenog prekida. U slučaju nejavljanja upravitelj će zatražiti raspisivanje tjeralice.

(7) Sudac izvršenja rješenjem će opozvati prekid ako su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobren ili ako osuđenik čini kažnjive radnje.

(8) Centar za socijalnu skrb, državno odvjetništvo i policijska uprava, odnosno postaja obavijestit će suca izvršenja o razlozima za opoziv rješenja o prekidu.

(9) Troškove prekida snosi osuđenik.

GLAVA XXIV.

UVJETNI OTPUST

Pojam

Članak 157.

Uvjetni otpust je otpuštanje kaznenika s izdržavanja kazne prije isteka kazne s tim da se za trajanja neizdržanog ostatka kazne nad njim može odrediti nadzor, a može ga se obvezati i na nastavak mjera propisanih programom izvršavanja.

Prijedlog

Članak 158.

(1) Prijedlog za uvjetno otpuštanje može podnijeti kaznenik, njegovi bliski srodnici iz članka 363. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku («Narodne novine», br. 110/97.), branitelj, državni odvjetnik te upravitelj kaznionice, odnosno zatvora u kojoj se kazna izvršava.

(2) Postupak odlučivanja o uvjetnom otpustu sudac izvršenja može pokrenuti sam ili na prijedlog ovlaštenih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prijedlog se može podnijeti ako su ispunjeni zakonski uvjeti iz članka 55. stavka 1. Kaznenog zakona («Narodne novine», br. 110/97.), i to svaka četiri mjeseca ako je izrečena kazna zatvora do jedne godine, a svakih osam mjeseci ako je izrečena dulja kazna.

(4) Ako se pojave nove okolnosti, kaznenik može prijedlog podnijeti neovisno o rokovima iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Iznimno, osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu predložiti uvjetno otpuštanje kaznenika nakon izdržane jedne trećine kazne ako je kaznenik obolio od teške bolesti, a ne postoje uvjeti liječenja u kaznionici, odnosno zatvoru.

Odlučivanje o uvjetnom otpustu

Članak 159.

(1) O prijedlogu za uvjetni otpust odlučuje rješenjem sudac izvršenja.

(2) Prije donošenja rješenja sudac izvršenja pregledat će osobnik, dokumentaciju, mišljenje i prijedlog kaznionice, odnosno zatvora, preslušati kaznenika, upravitelja ili osobu koju on ovlasti, državnog odvjetnika prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora, zatražiti mišljenje centra za socijalnu skrb, a po potrebi preslušati i druge stručnjake.

(3) Prigodom odlučivanja o prijedlogu cijelit će osobnost kaznenika, njegov prijašnji život i osuđivanost, ponašanje tijekom izdržavanja kazne, životne okolnosti i očekivano djelovanje uvjetnog otpusta na kaznenika.

(4) Rješenjem upravitelja u skladu sa stavkom 3. ovoga članka kaznenika se može uvjetno otpustiti do dva mjeseca prije isteka kazne, ako je izdržao tri četvrtine kazne.

Rješenje o uvjetnom otpustu

Članak 160.

(1) Rješenjem o uvjetnom otpustu uvjetno otpušteni osuđenik može se obvezati na:

1) osposobljavanje za određeno zanimanje ili nastavak započeto,

2) prihvaćanje ponuđenog zaposlenja,

3) nadzirano raspolaganje prihodima,

4) nastavak liječenja,

5) neposjećivanje određenih mjesta,

6) javljanje centru za socijalnu skrb,

7) javljanje sudu izvršenja,

8) javljanje policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(2) Rješenje o uvjetnom otpustu dostavlja se: kazneniku, kaznionici, odnosno zatvoru, sudu upućivanja, sudu koji je donio presudu prvog stupnja, centru za socijalnu skrb prema mjestu u koje se otpušta, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu u koje se otpušta, državnom odvjetniku prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora i sudu izvršenja prema mjestu u koje se otpušta.

(3) Rješenje o uvjetnom otpustu doneseno prema odredbi članka 159. stavka 4. ovoga Zakona upravitelj će dostaviti osim osobama iz stavka 2. ovoga članka i sudu izvršenja prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora.

Nadzor nad uvjetno otpuštenim osuđenikom

Članak 161.

(1) Sudac izvršenja nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta uvjetno otpuštenog osuđenika ovlašten je nadzirati i organizirati pomoć osuđeniku tijekom uvjetnog otpusta.

(2) Postupajući u smislu stavka 1. ovoga članka, sudac izvršenja nakon provedenog postupka može donijeti rješenje kojim će odrediti ili izmijeniti uvjete kojih se uvjetno otpušteni osuđenik mora pridržavati dok uvjetni otpust traje. Ovi uvjeti mogu se određivati isključivo radi sprječavanja osuđenika da ponovno počini kazneno djelo.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka sudac izvršenja dostavit će odgovarajućem tijelu iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona radi njegova izvršavanja.

(4) Uvjetno otpušteni osuđenik može promijeniti mjesto prebivališta, odnosno boravišta određeno u rješenju o uvjetnom otpuštanju samo uz suglasnost suca izvršenja.

Opoziv rješenja o uvjetnom otpustu

Članak 162.

(1) Uvjetni otpust rješenjem može opozvati sudac izvršenja nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta uvjetno otpuštenog osuđenika ako osuđenik počini kazneno djelo ili prijestup za koji mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od najmanje trideset dana ili se neopravdano ne pridržava određenih mu obveza.

(2) Sudac izvršenja opozvat će uvjetni otpust u skladu s odredbom članka 55. stavka 2. Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97.).

(3) Rješenje o opozivu dostavlja se tijelima iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Osuđenik kome je uvjetni otpust opozvan upućuje se u najbliži zatvor ili kaznionicu prema mjestu njegova prebivališta, odnosno boravišta, radi nastavka izdržavanja kazne u skladu s odredbama članka 49. ovoga Zakona.

GLAVA XXV.

PRIPREMA ZA OTPUST I POMOĆ POSLIJE OTPUSTA

Pojam i sadržaj

Članak 163.

Pomoć poslije otpusta je skup mjera i postupaka koje se primjenjuju radi uključivanja otpuštenih kaznenika u život na slobodi, a sastoji se od: osiguranja smještaja i prehrane, osiguranja liječenja, savjeta o izboru prebivališta, odnosno boravišta, usklađivanja obiteljskih odnosa, pronalaženja zaposlenja, dovršenja stručnog osposobljavanja, davanja novčane potpore za podmirenje najnužnijih potreba, te drugih oblika pomoći i podrške.

Priprema za otpust

Članak 164.

(1) Pripremanje kaznenika za otpust započinje nakon dolaska u kaznionicu ili zatvor. Kaznenika se potiče na odgovorno sudjelovanje u pripremi za otpust u kaznionici, odnosno zatvoru i izvan kaznionice, odnosno zatvora, a posebice na održavanje odnosa s obitelji, kontaktiranje s tijelima državne vlasti, ustanovama i udrugama te osobama koje se organizirano bave uključivanjem kaznenika u život na slobodi. Program priprema za otpust i pomoći kazneniku upisuje se u osobnik.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor će najkasnije tri mjeseca prije otpusta uključiti kaznenika u pojedinačni ili skupni savjetodavni rad u svezi s pripremanjem kaznenika za otpust.

(3) Kaznionica, odnosno zatvor će pisanim putem obavješćivati ustanove zdravstvene i socijalne skrbi i službe zapošljavanja te druge ustanove i udruge o socijalnim i drugim potrebama kaznenika tijekom izdržavanja kazne zatvora, o potrebi organiziranja pomoći i podrške za vrijeme izdržavanja kazne zatvora i nakon otpusta.

(4) Ovlaštene službene osobe mogu kontaktirati s kaznenikovom obitelji uz njegovu suglasnost.

(5) Prije otpusta s izdržavanja kazne sudac izvršenja nadležan po mjestu izdržavanja kazne će u suradnji sa sucem izvršenja na čijem će području otpušteni kaznenik imati prebivalište ili boravište i nadležnim centrom za socijalnu skrb poduzeti potrebne mjere za prihvata kaznenika.

Pomoć nakon otpusta

Članak 165.

(1) Nakon otpuštanja iz kaznionice, odnosno zatvora otpušteni se može obratiti nadležnom sucu izvršenja radi pružanja pomoći i podrške.

(2) Sudac izvršenja surađuje s centrom za socijalnu skrb kojemu može pisanim rješenjem narediti poduzimanje potrebnih mjera iz članka 163. ovoga Zakona.

(3) Centar za socijalnu skrb će, na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora ili suca izvršenja, kazneniku tijekom izdržavanja kazne zatvora, odnosno po otpustu s izdržavanja kazne zatvora iz redova svojih zaposlenika odrediti savjetnika za pripremu i provedbu pomoći poslije otpusta.

GLAVA XXVI.

OTPUŠTANJE

Vrijeme otpuštanja

Članak 166.

(1) Kaznenika se otpušta iz kaznionice, odnosno zatvora nakon izdržane kazne ili po odluci o uvjetnom otpustu, pomilovanju ili oprost.

(2) Ako je dan otpuštanja nedjelja ili blagdan, kaznenika će se otpustiti dan prije.

(3) O otpuštanju kaznenika kaznionica, odnosno zatvor će u roku od dvadeset četiri sata obavijestiti suca izvršenja i tijelo nadležno za vođenje kaznene evidencije.

Postupak otpuštanja

Članak 167.

(1) Prilikom otpuštanja otpuštenoj osobi daje se potvrda o otpuštanju, sve osobne stvari i stvari s pologa, novac i dragocjenosti, te troškovi putne karte do mjesta prebivališta, a stranom državljaninu do državne granice Republike Hrvatske.

(2) Otpuštenoj osobi koja nema vlastitu odjeću, obuću ili financijska sredstva daje se odgovarajuća odjeća, obuća ili pomoć u visini jedne dnevnice prema općim propisima.

(3) Otpuštenoj osobi koja zbog bolesti nije sposobna za putovanje kaznionica, odnosno zatvor osigurava prijevoz do mjesta prebivališta, a ako je potreban nastavak liječenja, do najbliže odgovarajuće zdravstvene ustanove u mjestu u koje se otpušta.

(4) O potrebi smještaja otpuštene osobe na liječenje u zdravstvenu ustanovu odlučuje sudac izvršenja na prijedlog liječnika kaznionice, odnosno zatvora ili na zahtjev otpuštene osobe.

(5) Troškove liječenja otpuštene osobe koja nema sredstava za liječenje niti pravo na obvezno zdravstveno osiguranje niti se može ostvariti u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje snosi centar za socijalnu skrb prema mjestu u koje se otpušta.

(6) Osoba je otpuštena u trenutku kad napusti prostor kaznionice, odnosno zatvora.

GLAVA XXVII.

IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA IZREČENE U POSTUPKU ZBOG PRIJESTUPA

Izvršavanje i prava

Članak 168.

(1) Kazna zatvora izrečena u postupku zbog prijestupa izvršava se u zatvoru prema odredbama ovoga Zakona ako u ovoj glavi nije drukčije propisano.

(2) Osobi koja izdržava kaznu zbog prijestupa (u daljnjem tekstu: kažnjenik) jamče se sva prava iz ovoga Zakona.

Upućivanje na izdržavanje kazne

Članak 169.

(1) Kažnjenika kojem je izrečena novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora poziva i upućuje na izdržavanje kazne prekršajni sud prema mjestu njegova prebivališta, odnosno boravišta.

(2) Ako prekršajni sud koji je izrekao kaznu zatvora zbog prijestupa ili novčanu kaznu koja je zamijenjena kaznom zatvora nije nadležan za upućivanje, dostavit će u roku od tri dana pravomoćno rješenje prekršajnom sudu nadležnom za upućivanje.

(3) Ako se kažnjenik ne odazove pozivu, prekršajni će sud izdati nadležnoj policijskoj upravi dovedbeni nalog.

Odgoda

Članak 170.

(1) Rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora zbog prijestupa donosi predsjednik prekršajnog suda nadležnog za upućivanje u roku od tri dana od primitka molbe. Izvršavanje se odgađa do donošenja rješenja.

(2) Protiv rješenja kojim je odbijena molba za odgodu izvršavanja kazne može se podnijeti žalba Visokom prekršajnom sudu u roku od tri dana od primitka rješenja.

(3) Visoki prekršajni sud u daljnjem roku od tri dana donijet će rješenje o žalbi. Rješenje Visokog prekršajnog suda je pravomoćno i izvršno.

Prekid izdržavanja kazne

Članak 171.

(1) Izdržavanje kazne zatvora zbog prijestupa može se prekinuti iz razloga predviđenih u članku 155. ovoga Zakona, a najdulje do petnaest dana.

(2) Rješenje o prekidu iz stavka 1. ovoga članka donosi predsjednik prekršajnog suda nadležnog za upućivanje.

(3) Vrijeme prekida ne uračunava se u izvršavanje kazne.

Način izdržavanja

Članak 172.

(1) Kažnjenu se smješta odvojeno od kaznenika i pritvorenika.

(2) Kažjenik za vrijeme izdržavanja kazne može koristiti svoje rublje, odjeću, obuću i posteljinu i o svom trošku nabavljati hranu, u skladu s kućnim redom.

(3) Prijam kažnjenu provodi se u skladu s odredbama glave X., osim što se on neće fotografirati i od njega se neće uzeti otisci papilarnih crta.

(4) Kažnjenu se upisuje u maticu prekršajno kažnjenih osoba i osobni list u skladu s odredbama članka 70. i 71. ovoga Zakona.

(5) Poblize propise o matici i osobnom listu za kaznjenuke donosi ministar pravosuđa.

Otpuštanje

Članak 173.

(1) Kažnjenik koji izdržava kaznu zatvora zbog prijestupa u trajanju do petnaest dana otpušta se s izdržavanja kazne posljednjeg dana i sata isteka kazne na koju je kažnjen.

(2) Kažnjenik koji izdržava kaznu zatvora zbog prijestupa u trajanju od petnaest dana ili dulje otpušta se na dan koji prethodi nedjelji ili blagdanu ako je to posljednji dan izdržavanja kazne.

DIO ČETVRTI

MEĐUNARODNA SURADNJA

GLAVA XXVIII.

NADLEŽNOST

Preuzimanje i ustupanje izvršavanja kazne

Članak 174.

(1) Državljanin Republike Hrvatske može pod uvjetima predviđenim međunarodnim ugovorom i njezinim zakonima, odnosno pod uvjetom uzajamnosti, u Republici Hrvatskoj izdržavati kaznu zatvora izrečenu u inozemstvu. Pod kaznom zatvora u smislu ovoga dijela Zakona smatra se svako oduzimanje slobode izrečeno pravomoćnom presudom nadležnog suda.

(2) Prema odredbama međunarodnih ugovora ili pod uvjetom uzajamnosti Republika Hrvatska omogućuje kaznicima stranim državljanima osuđenima na kaznu zatvora, da tu kaznu izdržavaju u svojoj državi.

(3) Preuzimanje ili ustup izvršavanja kazne zatvora i premještaj kaznenika obavljaju se na temelju zamolbe Republike Hrvatske i zainteresirane države.

(4) Kaznenik strani državljanin u Republici Hrvatskoj može nadležnim tijelima svakodobno predložiti podnošenje zamolbe stranoj državi, a na tu mogućnost mora biti upozoren prilikom prijama u kaznionicu, odnosno zatvor.

(5) Pod uvjetima iz ovoga Zakona preuzet će se, odnosno ustupiti izvršavanje kazne zatvora i prema osobama bez državljanstva ako u Republici Hrvatskoj, odnosno u nekoj stranoj državi imaju uobičajeno boravište.

Uvjeti za ustupanje izvršavanja kazne

Članak 175.

Ako međunarodnim ugovorom nije što drugo određeno, Republika Hrvatska može ustupiti izvršavanje kazne zatvora:

1) ako je kaznenik državljanin države u koju treba biti premješten ili ako je bez državljanstva, a u državi u koju treba biti premješten ima uobičajeno boravište,

2) ako bi u vrijeme primitka zamolbe za premještaj kaznenik trebao u Republici Hrvatskoj izdržati još najmanje šest mjeseci zatvora,

3) ako postoji kaznenikova valjana privola za premještaj,

4) ako je djelo zbog kojega se traži ustup izvršavanja kazneno djelo i po domaćem zakonu i po zakonu države u koju bi kaznenik trebao biti premješten,

5) ako protiv kaznenika nije u Republici Hrvatskoj pokrenut kazneni postupak zbog kakva drugoga kaznenog djela.

GLAVA XXIX.

POSTUPAK

Nadležnost za ustupanje i preuzimanje

Članak 176.

(1) Pisana zamolba za ustupanje ili preuzimanje izvršavanja kazne zatvora podnosi se neposrednim putem ako međunarodnim ugovorom nije što drugo određeno. Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske podnosi i prima zamolbe za ustupanje ili preuzimanje izvršavanja kazne zatvora.

(2) Uz zamolbu za ustupanje ili preuzimanje izvršavanja kazne zatvora prilažu se podaci o istovjetnosti kaznenika i njegovu državljanstvu, a u slučaju ustupanja odluka o izrečenoj kazni zatvora, te podaci o trajanju i početku izdržavanja kazne.

Nadležnost za ustupanje

Članak 177.

(1) O prijedlogu stranog kaznenika za ustupanje i preuzimanje izvršavanja kazne zatvora odlučuje sudac izvršenja, na način propisan u članku 44. ovoga Zakona.

(2) Sudac izvršenja dostavit će pravomoćno rješenje iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu pravosuđa, te stranoj državi na način predviđen člankom 176. ovoga Zakona.

(3) Nakon primitka odluke strane države da preuzima izvršavanje kazne zatvora izrečene u Republici Hrvatskoj sudac izvršenja rješenjem će prekinuti izvršavanje kazne zatvora u Republici Hrvatskoj i narediti Ministarstvu unutarnjih poslova da stranca preda tijelima strane države.

Način preuzimanja državljana Republike Hrvatske

Članak 178.

(1) Ministar pravosuđa će u slučaju kada je strana država odobrila da se kazna zatvora državljaninu Republike Hrvatske izvršava u Republici Hrvatskoj izdati potrebne naloge i zatražiti od drugih nadležnih državnih tijela da poduzmu potrebne radnje radi preuzimanja kaznenika.

(2) Rješenje o preuzimanju izvršavanja kazne zatvora i upućivanju u odgovarajuću kaznionicu, odnosno zatvor donosi sudac izvršenja.

Primjena zakona Republike Hrvatske

Članak 179.

Presude međunarodnih kaznenih sudišta na kaznu zatvora izvršavat će se prema odredbama ovoga Zakona ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

DIO PETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

GLAVA XXX.

Trgovačko društvo

Članak 180.

(1) Vlada Republike Hrvatske će od dosadašnjih gospodarskih jedinica kaznionica, gdje za to postoji potreba i gospodarska opravdanost, u roku od šest mjeseci od donošenja ovoga Zakona osnovati trgovačka društva s ograničenom odgovornošću u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske. Aktom o osnivanju trgovačkog društva utvrdit će se koja prava i obveze s gospodarske jedinice kaznionice prelaze na trgovačko društvo.

(2) Skupštinu trgovačkog društva iz stavka 1. ovoga članka čini ministar pravosuđa. Predstavnicima Uprave za izvršenje sankcija Ministarstva pravosuđa i kaznionice osigurava se razmjerni broj članova u nadzornom odboru trgovačkog društva, a predsjednik nadzornog odbora uvijek je predstavnik Ministarstva pravosuđa. Predsjednik uprave trgovačkog društva jest upravitelj kaznionice.

(3) Aktom o osnivanju trgovačkog društva utvrdit će se obveze trgovačkog društva prema kaznionici. Odnos između trgovačkog društva i kaznionice uređuje se ugovorom.

(4) Trgovačko društvo iz stavka 1. ovoga članka zapošljavać će kaznenike. Kaznionice će prema potrebi osigurati potreban broj strukovnih učitelja i pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela. Zaposlenici kaznionice mogu na temelju posebnog ugovora obavljati administrativne, računovodstvene te pomoćne i tehničke poslove za trgovačko društvo.

(5) O rasporedu dobiti trgovačkog društva odlučuje skupština.

(6) U slučaju da trgovačko društvo posluje s gubitkom, nadzorni će odbor utvrditi je li gubitak nastao zbog zapošljavanja kaznenika djelomično ili u cijelosti, na temelju čega ministar pravosuđa donosi odluku o pokriću gubitka na teret osnivača.

Provedbeni propisi Vlade Republike Hrvatske

Članak 181.

(1) Vlada Republike Hrvatske do dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1) Uredbu o unutarnjem ustroju kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu te položajima, zvanjima i plaćama zaposlenika (članak 23. stavak 1.),

2) Uredbu o zvanjima, znakovlju, uvjetima stjecanja zvanja pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela te o odorama i službenim vozilima pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela kaznionica i zatvora (članak 33. stavak 7.).

(2) Vlada Republike Hrvatske osnovat će Centar za izobrazbu iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provedbeni propisi ministra pravosuđa

Članak 182.

(1) Ministar pravosuđa u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1. Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad kaznionicama i zatvorima (članak 18. stavak 5.),

2. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački (članak 28. stavak 3.),

3. Pravilnik o programima izobrazbe zaposlenika (članak 32. stavak 1.),

4. Pravilnik o načinu obavljanja poslova nadzornog sektora, odnosno odjela u kaznionicama i zatvorima (članak 33. stavak 8.),

5. Pravilnik o matici, osobniku i drugim evidencijama koje se vode u kaznionicama i zatvorima (članak 73. stavak 3., članak 119. stavak 4. i članak 172. stavak 5.),

6. Pravilnik o rublju, odjeći, obući i posteljini kaznenika (članak 77. stavak 8.),

7. Pravilnik o proizvodno-uslužnim djelatnostima, popisu i opisu radnih mjesta kaznenika, te naknadi za rad i nagradi (članak 38. stavak 2., članak 80. stavak 5., članak 83. stavak 2. i članak 84. stavak 1. i 4.),

8. Pravilnik o načinu izvršavanja kazne uz rad kaznenika kod drugog poslodavca ili kod obavljanja vlastite djelatnosti (članak 81. stavak 5.),

9. Pravilnik o troškovima izrade, procjeni, izlaganju, pohranjivanju i prodaji stvari nastalih radom kaznenika u slobodno vrijeme (članak 102. stavak 3.),

10. Pravilnik o raspolaganju novcem (članak 127. stavak 7.),

11. Pravilnik o pogodnostima kaznenika (članak 132. stavak 5.),

12. Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile (članak 142. stavak 10.).

(2) Ministar pravosuđa uz suglasnost ministra zdravstva u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1) Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti pripadnika nadzornog sektora, odnosno odjela (članak 34. stavak 2.),

2) Pravilnik o standardima smještaja i prehrane kaznenika (članak 78. stavak 5.).

(3) Ministar pravosuđa uz suglasnost ministra prosvjete i športa u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će Pravilnik o osnovnoj i strukovnoj izobrazbi kaznenika (članak 91. stavak 3.).

Prestanak važenja dosadašnjih propisa

Članak 183.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izvršenju sankcija izrečenih za krivična djela, privredne prijestupe i prekršaje (»Narodne novine«, br. 21/74., 39/74., 55/88., 19/90. i 66/93.) u dijelu koji se odnosi na izvršavanje kazne zatvora.

(2) Do početka primjene odredbi ovoga Zakona koje se odnose na suca izvršenja, poslove iz njegove nadležnosti obavljat će tijelo državne vlasti koje je takve poslove obavljalo prema Zakonu o izvršenju sankcija izrečenih za krivična djela, privredne prijestupe i prekršaje (»Narodne novine«, br. 21/74., 39/74., 55/88., 19/90. i 66/93.), odnosno predsjednik nadležnoga županijskog suda, glede novih poslova propisanih ovim Zakonom.

Važenje dosadašnjih provedbenih propisa

Članak 184.

(1) Do donošenja propisa iz članka 181. točke 1. ovoga Zakona primjenjuje se Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u kazneno-popravnim ustanovama i odgojno-popravnim domovima (»Narodne novine«, br. 41/74.).

(2) Do donošenja propisa iz članka 181. točke 2. ovoga Zakona primjenjuje se Uredba o zvanjima, oznakama zvanja i uvjetima stjecanja zvanja pripadnika pravosudne policije kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 70/92.), te Uredba o odorama pripadnika pravosudne policije kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 70/92.).

(3) Do donošenja propisa iz članka 182. ovoga Zakona primjenjuje se Pravilnik o naknadama za rad osuđenih osoba (»Narodne novine«, br. 36/75.), Pravilnik o organizaciji proizvodnih i uslužnih djelatnosti u kazneno-popravnim ustanovama koje nemaju privredne jedinice (»Narodne novine«, br. 2/78.), Pravilnik o obrascima i načinu uporabe službenih iskaznica i posebnih oznaka ovlaštenih službenih osoba Ministarstva pravosuđa i kaznenih tijela (»Narodne novine«, br. 93/95.), Pravilnik o stručnoj izobrazbi vježbenika i ispitima za zvanja pripadnika pravosudne policije u kaznenim tijelima i zavodima za preodgoj maloljetnika (»Narodne novine«, br. 93/95.) i Uputstvo o upotrebi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile od strane pripadnika straže kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 36/75.).

Stupanje na snagu

Članak 185.

Ovaj Zakon stupa na snagu šest mjeseci od dana objave u »Narodnim novinama«, a odredbe glave VII. ovoga Zakona i sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suca izvršenja počinju se primjenjivati šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Klasa: 730-04/98-01/01

Zagreb, 22. listopada 1999.

ZASTUPNIČKI DOM

HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik

Zastupničkog doma

Hrvatskoga državnog sabora

akademik Vlatko Pavletić, v. r.